DR. MARCZINGÓS ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Marczingós László
ügyvéd

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI RNDSZERSZINTŰ KORRUPCIÓ

Az elmúlt hetekben, hónapokban – végre valahára – a közbeszéd tárgya lett a jogállamiság kérdése. Ugyan nem azért, mert az országos sajtó felkapta volna a devizás ügyeket és az ott tanúsított bírói contra legem, önkényes ítélkezést, melyet az európai Unió Bírósága (EUB) is irányelvet sértőnek minősített, hanem azért, mert egy bíró, dr. Laczó Adrienn, lemondott tisztségéről és csatlakozott az ügyvédi hivatásrendhez. Miután nem anyagi okokkal magyarázta döntését, okkal gondolhatok arra, a jogállamiság és jogbiztonság érdekében hatékonyabban tud ügyvédként fellépni.

Anno, amikor dr. Vasvári Csaba bíróval szemben a Fővárosi Törvényszék elnöke fegyelmi eljárást kezdeményezett, mert a bíró az EUB felé fordult előzetes döntéshozatali kérésével, a magyar sajtó néhány napig foglalkozott, de ez nem csak az átlagos olvasó ingerküszöbét sem érte el, hanem az ügyvédi és bírói kar döntő része sem mutatott érdeklődést. Nem is ismerték az ügyet. Ott volt dr. Szabó Gabriella volt bíró ügye, aki a STOP SOROS jogszabállyal szembeni aggályai miatt fordult az EUB felé, majd kalandos jogi érvekkel eltávolították bírói hivatásából.

Változást csak az hozott, hogy a Partizán c. műsorban néhány bíró megszólalt.

Kezdjük azonnal dr. Matusik Tamás bíróval, aki a BKKB büntető ügyszakos csoportvezető bírója. Érdemét tekintve hozzá tartozik igazgatásilag azon ügycsoport, mely az EU kondicionalitási rendelete által kiváltott Be. módosítás miatt a nyomozás elrendelését megtagadó ügyészi határozat elleni speciális jogorvoslat, a felülbírálai indítvány bírói elbírálását jelenti. Azaz, ha valaki, akkor dr. Matusik Tamás bíró úgy kulcsszereplője a sztorinak.

Dr. Matusik Tamás az OBT elnöki tisztségét 2023.06.07. és 2024.01.30. között töltötte be.

A magyar Országgyűlés az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében egy T/3131. számú törvényjavaslatot terjesztett elő 2023.04.27-én. Az elfogadott törvénymódosítások igen hangzatosak voltak, nagyon nagy reklámot kaptak a propagandában, azonban én kétkedve fogadom annak hatásosságát az EU érdekeinek védelmére gyakorolt érdemi hatását illetően.

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.
Telefon/fax: 06(30)500-4662
E-mail: office@drmarczingos.hu
www.drmarczingos.hu

De mi is ez a kondicionalitási rendelet?

Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló ***2020/2092 EP és Tanács rendelet*** *az uniós jog jogszabálya. Ilyen rendelkezésekkel bír:*

(1) Az Unió az Európai Unióról szóló szerződés **(EUSZ) 2. cikkében** rögzített értékeken, az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Amint arra az EUSZ 2. cikke emlékeztet, ezek az értékek közösek a tagállamokban, egy olyan társadalomban, ahol érvényesül a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség.

(2) Az Európai Tanács a 2020. július 21-i következtetéseiben kijelentette, hogy az Unió pénzügyi érdekeit a Szerződésekben foglalt általános elvekkel, különösen **az EUSZ 2. cikkében foglalt értékekkel összhangban kell védeni. Hangsúlyozta továbbá az Unió pénzügyi érdekei védelmének fontosságát és a jogállamiság tiszteletben tartásának fontosságát.**

(3) A **jogállamiság megköveteli**, hogy valamennyi közhatalmi szerv törvényes korlátok között, a demokrácia értékeinek megfelelően és az Európai Unió Alapjogi **Chartájában (a továbbiakban: a Charta) és más alkalmazandó eszközökben meghatározott alapvető jogok tiszteletben tartásával**, valamint **független és pártatlan bíróságok felügyelete mellett járjon el**. Így különösen megköveteli, hogy tiszteletben tartsák a törvényesség elvét ([3]), amely magában hordozza az átlátható, elszámoltatható, demokratikus és pluralista törvényhozási eljárás meglétét; a jogbiztonság elvét ([4]); a végrehajtó hatalom önkényessége tilalmának elvét ([5]); a független és pártatlan bíróságok által biztosított hatékony bírói jogvédelem elvét, az igazságszolgáltatáshoz való jogot is beleértve ([6]); és a hatalmi ágak szétválasztásának elvét ([7]) ([8]).

(19) Alapvető fontosságú, hogy a jogállamiság elveinek megsértése esetén az intézkedések elfogadásakor a **végső címzettek és kedvezményezettek jogos érdekei megfelelő védelemben részesüljenek**. Az intézkedések elfogadásának mérlegelésekor a Bizottságnak figyelembe kell vennie azok végső címzettekre és kedvezményezettekre gyakorolt potenciális hatását. Tekintettel arra, hogy megosztott irányítás keretében a Bizottság részéről a tagállamok részére teljesített kifizetések jogilag függetlenek a nemzeti hatóságok által a kedvezményezettek részére teljesített kifizetésektől, az e rendelet szerinti megfelelő intézkedések nem tekintendők úgy, hogy érintik az alkalmazandó ágazatspecifikus és költségvetési szabályokban foglalt kifizetési határidőknek megfelelően a kedvezményezettek részére történő kifizetésekre szánt források rendelkezésre állását. Az e rendelet szerint elfogadott határozatok, valamint a végső címzettek és kedvezményezettek tekintetében e rendeletben előírt kötelezettségek az alkalmazandó uniós jog részét képezik a finanszírozás megosztott irányítás keretében történő végrehajtása tekintetében. Az intézkedések által érintett tagállamoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a Bizottság részére a végső címzettek vagy kedvezményezettek felé fennálló kötelezettségeik teljesítéséről. Az alkalmazandó ágazatspecifikus és költségvetési szabályokban foglalt, a kedvezményezettek felé fennálló fizetési kötelezettségek teljesítésére vonatkozó jelentéstételnek lehetővé kell tennie, hogy a Bizottság meggyőződjön arról, hogy az e rendelet alapján hozott határozatok semmilyen – sem közvetlen, sem közvetett – formában nincsenek hatással az alkalmazandó ágazatspecifikus és költségvetési szabályok szerint teljesítendő kifizetésekre.

Az uniós jog megalkotása során olyan célokat jelöl meg a Tanács és az EP, melytől sem a magyar állam, sem pedig annak bírósága, jogalkalmazója nem térhet el.

A végső címzettek vagy kedvezményezettek védelmének megerősítése érdekében a Bizottságnak egy honlapon vagy egy internetes portálon keresztül tájékoztatást és iránymutatást kell nyújtania, megfelelő eszközöket biztosítva egyúttal ahhoz, hogy tájékoztatni lehessen a Bizottságot arról, ha kormányzati szervek és tagállamok megszegik azon jogi kötelezettségüket, amely szerint az e rendelet szerinti intézkedések elfogadását követően folytatniuk kell a kifizetéseket. A Bizottságnak ezen információk nyomán el kell járnia annak ellenőrzése érdekében, hogy az alkalmazandó szabályokat betartották-e, ...

Nézzük a rendelet konkrét jogi normaszövegét:

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:
a)„jogállamiság”: az EUSZ 2. cikkében rögzített uniós érték. A jogállamiság magában foglalja a törvényesség elvét, amely magában hordozza az átlátható, elszámoltatható, demokratikus és pluralista törvényhozási eljárás meglétét; a jogbiztonság elvét; a végrehajtó hatalom önkényessége tilalmának elvét; a független és pártatlan bíróságok által biztosított hatékony bírói jogvédelem elvét, az igazságszolgáltatáshoz való jogot is beleértve, az alapvető jogok tekintetében is; a hatalmi ágak szétválasztásának elvét; valamint a megkülönböztetés tilalmának elvét és a törvény előtti egyenlőség elvét. A jogállamiságot az EUSZ 2. cikkében rögzített egyéb uniós értékekre és elvekre figyelemmel kell értelmezni;

3. cikk

A jogállamiság elveinek megsértése

E rendelet alkalmazásában a jogállamiság elveinek megsértésére engedhetnek következtetni az alábbiak:
a) az igazságszolgáltatás függetlenségének veszélyeztetése;
b) a hatóságok – többek között a bűnüldöző hatóságok – által hozott önkényes vagy jogellenes döntések megelőzésének, helyesbítésének vagy szankcionálásának elmulasztása, pénzügyi és emberi erőforrásoknak az említett hatóságok megfelelő működését befolyásoló megvonása, vagy az összeférhetetlenség elkerülése biztosításának elmulasztása;
c) a jogorvoslati lehetőségek rendelkezésre állásának és hatékonyságának korlátozása, többek között korlátozó eljárási szabályok révén és az ítéletek végrehajtásának hiánya révén, vagy a jogsértések hatékony kivizsgálásának, büntetőeljárás alá vonásának vagy szankcionálásának korlátozása.

Tehát:

- *Igazságszolgáltatás függetlensége*
- *Hatóságok önkényes döntéseinek megelőzése*
- *Hatóságok működéséhez szükséges erőforrások megvonása, csökkentése*
- *Hatékony jogorvoslati rendszer hiánya*
- *Jogsértésekkel szembeni hatékony fellépés korlátozása, ideértve a szankciók és prevenciók rendszerét is.*

A bírói függetlenséget tűzte zászlójára a MABIE, azaz a magyar bírókat tömörítő egyesület. Ám aggályos, hogy a függetlenség fogalma alatt csaknem kizárólag a bírói fizetések alacsony színvonalát tekintik jogsértőnek, egyéb logikai elemmel nem foglalkoznak.
https://www.mabie.hu/berjavaslat/demonstracio-az-igazsagszolgaltatas-fueggetlensegeert

Miért demonstrálunk?

Jogállami igazságügyi jogalkotásért!

Az igazságszolgáltatást érintő valóban hasznos és építő változtatás csak hatástanulmányok elkészítése és széleskörű társadalmi egyeztetés után képzelhető el. Követeljük, hogy a jogalkotó transzparensen, az érintettek véleményének figyelembevételével fogadjon el bármilyen igazságügyi reformot! Követeljük, hogy az OBT, OBH és a bíróságok véleményezési jogkörét ne üresítsék ki, ne tegyék formálissá!

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.
Telefon/fax: 06(30)500-4662
E-mail: office@drmarczingos.hu
www.drmarczingos.hu

A bírói véleménynyilvánítás szabadságáért!

A bírói véleménynyilvánítás szabadsága a demokratikus társadalom előfeltétele, törvényes keretek között ez minden bírót megillet. A bírák fegyelmi ügyeiben eljáró szolgálati bíróságok függetlensége a garancia arra, hogy a jogszerű véleménynyilvánítást ne lehessen korlátozni. Követeljük a szolgálati bíróságok függetlenségének megőrzését! Követeljük, hogy a bírói véleménynyilvánítás szabadságát mindenki, a többi hatalmi ág képviselői és a bírósági szervezet csúcsán lévő személyek is tartsák tiszteletben!

A hivatáshoz méltó bérért!

Az igazságszolgáltatás függetlenségének anyagi garanciája a benne dolgozók megfelelő anyagi megbecsülése. Ez jelenleg a bírák és igazságügyi alkalmazottak elsöprő többségénél nem biztosított. Követeljük a bérkérdés haladéktalan orvoslását, a kúriai és az alsóbb fokú bíróságok közötti indokolatlan aránytalanság megszüntetését!

Mivel a bírák nem végezhetnek pártpolitikai tevékenységet, ezért felhívjuk a résztvevők figyelmét, hogy pártpolitikai jelvények, szimbólumok megjelenítése, és ilyen jellegű bármilyen egyéb megnyilvánulás a demonstráción nem megengedett! Aki ezt a felhívásunkat nem tartja be, az nem tartozik a MABIE rendezvényéhez, nem szolgálja a demonstráció célját.

Úgy tűnik, a MABIE szervezete, tagjai nem kívánnak tüntetni a jogállamiságért és a bíróságok valódi pártatlansága és függetlensége mellett. Megjegyzem egyébként, a szolgálati bíróságok nem minősülnek uniós jogi értelemben bíróságoknak, ítéleteket nem hoznak, csak határozatokat, és döntésükkel szemben a bírókat nem is illeti meg a bírósághoz fordulás joga, mely az EU egyik alapjoga.

A legnagyobb problémát abban látom, hogy a magyar bírói kar döntő része nincsen tisztában azon jogi kategóriákkal, melyeket az EUB ítélkezési gyakorlata kialakított a függetlenség és pártatlanság kapcsán. Beszéljünk most erről röviden:

E körben már számtalan indítványt terjesztettem elő az ország különböző bíróságan, ám sem a képesség, sem a hajlandóság nem volt meg egyetlen bíróban sem, hogy komolyan vegye a kifejtett aggályokat. Induljunk el onnan, hogy a Fővárosi Törvényszék dr. Haupt Egon által vezetett tanácsa adott egyedüliként olyan indokot az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének megtagadására, mellyel valamit is lehet kezdeni:

A Fővárosi Törvényszék 43.Pkf.634.691/2022/4. sz. alatti határozata (2022. október 12.) kimondta:

A felperesek az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése iránti kérelemmel éltek annak megállapítása érdekében, hogy bíróságnak minősül-e a Fővárosi Törvényszék az uniós jog alapján. Álláspontjuk szerint nem.

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása nem változtat azon, hogy Magyarországon az igazságszolgáltatási tevékenységet – magánjogi jogvita eldöntése, döntés a vitássá tett vagy megsértett jogról – a bíróságok látnak el (Alaptörvény 25. cikk (1)-(2) bekezdések, Bszi. 1.§, 2.§).
A bírósági szervezet többszintű, az igazságszolgáltatást – más bíróságok mellett – a törvényszékek gyakorolják. A törvényszék másodfokon elbírálja a járásbíróságok határozatai ellen bejelentett fellebbezéseket (Alaptörvény 25. cikk (4) bekezdés, Bszi. 16.§, 21.§).

Nem szükségelteti ezért uniós jog alkalmazását annak megállapítása, hogy a Fővárosi Törvényszék bíróság, e kérdésre nézve az Európai Unió Bírósága hatáskörrel nem rendelkezik (EUMSZ 267. cikke).

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.
Telefon/fax: 06(30)500-4662
E-mail: office@drmarczingos.hu
www.drmarczingos.hu

Mindezért a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelme elutasítandó volt (Pp. 130.§ (3) bekezdés).

Dr. Haupt Egon tanácselnök úr egy dolgot nem vett figyelembe: nem attól bíróság a bíróság, hogy az ott munkát végzők talárt viselnek, vagy a cégtáblára azt írták ki „Bíróság".

(Az összes többi magyar bíróság, mely elvonta az EUB kizárólagos hatáskörét a pártatlanság és függetlenség megítélésére, azzal ütötte el közjogi kötelezettségét, hogy „minek ezt vizsgálni", amikor (a) az EUB-nek nincsen hatásköre ebben a kérdésben, (b) a magyar bíróságok természetszerűleg pártatlanok és függetlenek.)

Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének értelmezése kapcsán az EUB ítélkezési gyakorlatában érdemes megkeresni, mi a legkorábbi olyan ügy, ahol felmerült ez az aggály, mármint egy adott szervezet nem minősül pártatlan és független bíróságnak.

*A **C-132/20. sz. alatti Getin Noble Bank ügyben** az egyik legnagyobb hatású főtanácsnok, Michal Bobek indítványát kell legelőször elővenni, melyet az alábbiak szerint indít:*

1. „Akasszák fel az összes bírót!" Ez az a tanács, amelyet a cseh nemzeti bank korábbi elnöke egy angol filozófustól és politikatudóstól származóan idézett, amikor arról kérdezték, hogy mit kellene először tenni a kommunista rendszerek bukását követően annak érdekében, hogy megvalósuljon Közép- és Kelet-Európában a jog és az igazságszolgáltatás átalakulása.

Egy ítélőtáblai bíró egy főtanácsnoki indítványra való hivatkozásomra úgy reagált, „... az ítélőtáblát nem köti a főtanácsnoki indítvány..." Azt hiszem, ez az eltartott kisujjal odavetett – teljességgel megalapozatlan és cinikus – hiedelem kapcsán csak azt tudom mondani, egyfelől persze, hogy nem köti, ellenben a Bíróság ítélete már köti, másfelől szerencsésebb lenne odafigyelni arra, amit a főtanácsnokok mondanak, mert valahol ez tekinthető ma az EU-ban a legmagasabb szintű jogtudományi munkának. No persze, a legnagyobb tekintéllyel bíró főtanácsnokok olyan előremutató jogértelmezéseket vetnek fel, melyek alapulnak a legtágabb jogtudományi kitekintéseken, legkevésbé sem alávetettek politikai érdekeknek, illetve leginkább ösztönzik a Bíróságot az előre mutató értelmezések kialakítására.

Ahogyan Bobek főtanácsnok, jómagam is az alábbiakból tudunk kiindulni:

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

6. Az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése arra kötelezi a „tagállamokat[, hogy megteremtsék] azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek".
7. Az EUMSZ 267. cikk értelmében kizárólag valamely tagállam „bírósága" terjeszthet előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bírósága elé.
8. A Chartának az „Igazságszolgáltatás" címet viselő VI. címe magában foglalja „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog" című 47. cikket, amely a következőképpen rendelkezik:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.
Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. […]
[…].”
9. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i módosított 93/13/EGK tanácsi irányelv(3) 7. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„(1) A tagállamok a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását.
(2) Az (1) bekezdésben említett eszközök olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek lehetővé teszik, hogy a nemzeti fogyasztóvédelmi jogszabályok szerint jogos érdekkel rendelkező személyek vagy szervezetek eljárást kezdeményezzenek a vonatkozó nemzeti jogszabály értelmében bíróság vagy illetékes közigazgatási hatóság előtt annak megítélésére, hogy a fogyasztókkal kötendő szerződésekben általános használatra kidolgozott szerződési feltételek tisztességtelenek-e, valamint megfelelő és hatékony eszközökkel élnek [helyesen: éljenek] azért, hogy megszüntessék az ilyen feltételek alkalmazását.” […]

A. A bírói függetlenség dimenziói: az EUMSZ 267. cikk, a Charta 47. cikke és az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése

30. A bírói függetlenség – kétségkívül – a „jogállamiság” elvének lényeges eleme. Az EUSZ 2. cikk ezt az elvet az Európai Unió egyik „alapvető értékének” ismeri el. A bírói függetlenség követelménye – még ha hallgatólagosan is – az elsődleges uniós jog legalább három rendelkezésében is megjelenik: az EUMSZ 267. cikkben, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésében és a Charta 47. cikkében.

32. Először is, a jelen kérelmet az EUMSZ 267. cikk alapján terjesztették elő, amely bármely „tagállami bíróság” számára lehetővé teszi, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszen a Bíróság elé. E tekintetben a Bíróság következetesen azon az állásponton volt, hogy annak megítélése tekintetében, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e, az egyik feltétel az, hogy e szerv független-e. Ez lényegében azt jelenti, hogy a szervnek védettnek kell lennie az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét az eléjük kerülő jogvitát illetően.(8)

*A lábjegyzeti hivatkozás a **2014. július 17-i Torresi ítéletre (C-58/13 és C-59/13, EU:C:2014:2088**, 17. és 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) utal.*

Abban az ügyben – a C-26/13 ügyben is szerepet játszó – Nils Wahl főtanácsnok fejtette ki:

49. Az EJEE 6. cikke és a Charta 47. cikke szerinti követelmények szigorú alkalmazása szükséges az egyének védelmének megerősítéséhez és az alapvető jogok védelme magas szintjének biztosításához. A Bíróság ítélkezési gyakorlatában az EUMSZ 267. cikk szerinti kérelmek elfogadhatósága tekintetében kialakított feltételek túlzottan szigorú alkalmazásával azonban felmerülne az ellenkező eredmény veszélye: megfosztaná az egyéneket attól a lehetőségtől, hogy az uniós jogra alapozott kérelmeiket a „természetes bíró” (a Bíróság) tárgyalja, és következésképpen az egész Európai Unióban gyengülne az uniós jog hatékonysága.

50. Az egyértelműség kedvéért: nem azt sugallom, hogy a Bíróság fogadjon el laza megközelítést a függetlenség feltétele (vagy e tekintetben bármely más feltétel) tekintetében.

51. A Szerződések alkotói világosan „bíróságok közötti” párbeszédként alakították ki az előzetes döntéshozatali eljárást. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül ezzel összefüggésben azt, hogy az uniós bírósági struktúra szívében él két döntő alapelv, a szubszidiaritás és az eljárási autonómia elve.(34) Ennek megfelelően az előzetes döntéshozatali eljárás az az eljárás, amely a Szerződések által létrehozott eljárásokhoz képest leginkább szolgál annak biztosítására, hogy a nemzeti bíróságok úgy működjenek együtt az uniós bíróságokkal, mintha egyetlen jogközösségbe tartoznának.(35) Ezzel összefüggésben valamennyi bizonyíték azt sugallja, hogy a szigorú értelemben vett függetlenség és a pártatlanság feltétele fontos

szerepet tölt be, amennyiben ezek olyan követelmények, amelyek a modern jogi és politikai gondolkodásban a „bíróság” fogalmának részét képezik.(36)

34 – Vö. Rodríguez Iglesias, G. C., „L'évolution de l'architecture juridictionelle de l'Union européenne”, in A. Rosas, E. Levits, Y. Bot (szerk.), The Court of Justice and the Construction of Europe: Analyses and Perspectives on Sixty Years of Case-law, Asser Press, Hága, 2013., 37–48. o., 43. és 44. o.

35 – Ahogyan azt a Bíróság erélyesen megállapította a 2011. március 8-án hozott 1/09. sz. véleményének (EBHT 2011., I-1137. o.) 85. pontjában különösen az EUMSZ 267. cikkel felállított rendszerre hivatkozva, „a nemzeti bíróságoknak, illetve a Bíróságnak juttatott feladatok alapvető fontosságúak magának a Szerződések által létrehozott jogrend jellegének megőrzését illetően”.

36 – Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által hozott 1985. november 29-i 40/32. sz. határozat és 1985. december 13-i 40/146. sz. határozat szerinti „bíróságok függetlenségének alapelvei” közül az 1. és a 2. elv értelmében: „1. A bíróságok függetlenségét az állam garantálja, és az ország alkotmánya vagy joga őrködik felette. […] 2. A bíróság pártatlanul dönt az előtte folyamatban lévő ügyben, a tényekre alapozva, és a jogszabályoknak megfelelően, korlátozás, helytelen befolyás, indíték, nyomás, fenyegetés vagy zavarás nélkül, legyen ez közvetlen vagy közvetett, származzon bármely forrásból vagy okból.”

A Bíróság ítélete kifejtette:

17 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint annak értékeléséhez, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szervezet az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy **a szervezet jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, kötelező jellegű igazságszolgáltatási tevékenységet folytat-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy a szervezet független-e** (lásd különösen: **Miles és társai ítélet, C-196/09,** EU:C:2011:388, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, és **Belov-ítélet, C-394/11,** EU:C:2013:48, 38. pont).

18 Pontosabban a kérdést előterjesztő szerv függetlenségét illetően e követelmény azt feltételezi, hogy a szervezet védett az olyan külső beavatkozástól vagy nyomástól, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét az eléjük kerülő jogvitát illetően (lásd Wilson-ítélet, EU:C:2006:587, 51. pont).

19 Ezenfelül annak meghatározása érdekében, hogy a törvény által különféle funkciókkal felruházott valamely nemzeti szerv az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróságnak” minősül-e, azoknak a funkcióknak a sajátos jellegét kell megvizsgálni, amelyeket az abban a konkrét normatív összefüggésben gyakorol, amelyben szükségesnek tartotta, hogy a Bírósághoz forduljon. A Bírósághoz kizárólag olyan nemzeti bíróság fordulhat, amely előtt jogvita van folyamatban, és ha hozzá igazságszolgáltatási jellegű határozat meghozatalára irányuló eljárás keretében való határozathozatal érdekében fordultak (lásd: Belov-ítélet, EU:C:2013:48, 39. és 41. pont).

Gyorsan ugorjunk át a Belov-ítéletre! (Az ügyben Juliane Kokott főtanácsnok járt el, aki a Kúria által mélyen lenézett és mellőzött C-932/19 ügyben is.)

*A Bíróság **2013. január 31-i Belov-ügyben hozott (C-394/11., ECLI:EU:C:2013:48) ítélete kifejtette:***

38 Ebben a vonatkozásban elöljáróban felidézendő, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint annak értékeléséhez, hogy az előzetes döntéshozatalt kezdeményező szervezet **az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e – ami kizárólag az uniós jog alapján eldöntendő kérdés –, a Bíróság bizonyos tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy a szervezet jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy a szervezet független-e** (lásd különösen a C-196/09. sz., Miles és társai

ügyben 2011. június 14-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-5105. o.] 37. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

39 Emellett a Bírósághoz kizárólag olyan nemzeti bíróság fordulhat, amely előtt eljárás van folyamatban, és amelyhez igazságszolgáltatási jellegű határozat meghozatalára irányuló eljárás keretében való határozathozatal érdekében fordultak (lásd különösen a C-53/03. sz., Syfait és társai ügyben 2005. május 31-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-4609. o.] 29. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

40 Ennélfogva azt a kérdést, hogy valamely szervezet jogosult-e a Bíróság elé kérdést terjeszteni szervezeti és működési szempontok alapján kell eldönteni. Ebben a vonatkozásban valamely nemzeti szervezet akkor minősülhet „bíróságnak" az EUMSZ 267. cikk értelmében, **ha igazságszolgáltatási feladatokat lát el**, míg ha más, többek között közigazgatási jellegű feladatokat gyakorol, ez a minősítés nem illeti meg (lásd különösen a C-192/98. sz. ANAS-ügyben 1999. november 26-án hozott végzés [EBHT 1999., I-8583. o.] 22. pontját).

41 Következésképpen annak meghatározása érdekében, hogy a törvény által különféle feladatokkal felruházott valamely nemzeti szerv az EUMSZ 267. cikk értelmében „bíróságnak" minősül-e, azoknak a feladatoknak a sajátos jellegét kell megvizsgálni, amelyeket az abban a konkrét normatív összefüggésben gyakorol, amelyben szükségesnek tartotta, hogy a Bírósághoz forduljon (lásd a fent hivatkozott ANAS-ügyben hozott végzés 23. pontját).

A Bíróság 1999. november 26-i ANAS-ügyben hozott (C-192/98., ECLI:EU:C:1999:589) ítélete kimondta:

22.
Il convient donc de déterminer l'habilitation d'un organisme à saisir la Cour selon des critères tant structurels que fonctionnels. À cet égard, un organisme national peut être qualifié de «juridiction» au sens de l'article 177 du traité lorsqu'il exerce des fonctions juridictionnelles, tandis que, dans l'exercice d'autres fonctions, notamment de nature administrative, cette qualification ne peut lui être reconnue.

A lényeg az, hogy a Szerződés 177. cikke értelmében akkor minősül „bíróságnak" a szervezet, ha igazságszolgáltatási feladatokat lát el.
Ezen a vonalon nem érdemesebb az időben visszább menni, vagy szerte ágazóbban kitekinteni, ugyanis a Bíróság ítélkezési gyakorlata teljesen egységes. A magyar Kúria nyilvánvalóan jogszabály alapján jött létre, állandó jelleggel működik, hatásköre kötelező jellegű, az eljárása kontradiktórius jellegű, azonban a két utóbbi feléttel már nem egyértelmű:

- ***a szervezet jogszabályokat alkalmaz-e,***

Ez a magyar Kúria esetében nem igaz. Hiszen a Kúria a jogforrási hierarchiát kétségbe vonja. Legkellemetlenebb jelenség az, hogy amikor a C-26/13 ügyben ítéletet hirdetett a Bíróság, a Kúria az ítélet hatályától eloldotta magát, és a Kásler-alapügyben érvényessé nyilvánította a semmis szerződést. Habár azt nem az ítélet rendelkező részében tette meg, hanem annak indokolásában, aki erősen megkérdőjelezi a Kúria jogalkalmazási képességeit, illetve tisztességes eljárását.

A C-26/13 ítélet hatása az volt, hogy a Kúria Polgári Kollégiuma azonnal korlátozta az EUB ítélet anyagi jogi hatályát és megalkotta a 2/2014 PJE határozatot, mely nem minősül jogszabálynak. E határozat 3. pontjához fűzött indokolás rögzítette, hogy a vételi- és eladási árfolyamok helyébe a rPtk. 231.§ (2) bekezdése lép mindaddig, míg nem születik meg a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens rendelkezés.

A Kúria Polgári Jogegységi tanácsa tehát jogot alkotott, hiszen a diszpozitív norma nem helyettesíthető be az EUB joggyakorlata alapján, kizárólag akkor, ha a fogyasztói szerződés teljes egészében semmis, a fogyasztót a szerződés teljes érvénytelensége különösen jelentős hátránynak tenné ki, illetve a fogyasztó kifejezetten kéri egy ilyen behelyettesítés jogvédelmét. A Kúria azonban úgy alkotott „jogot", hogy a szerződéseket csak részbeni érvénytelennek tekintette, és nem volt kíváncsi a fogyasztó kinyilvánított akaratára.

Milyen módon fedezte le magát a Kúria? Elrohant az egyszemélyi vezetésű Országgyűléshez, aki törvény alá foglalta a 2/2014 PJE határozatot. Itt azonban a jogalkotó már egy részleges érvénytelenséget kógens normával helyettesített. Mi irányelvet sértő hatást gyakorol a fogyasztói szerződésre.

A Kúria – vagy inkább a Polgári Kollégium vezetője – ezt követően létrehozott egy un. Konzultációs Testületet, mely rendre kiadta állásfoglalásait, melyeket a bírói kar jogforrásként alkalmazott – az uniós joggal és az EUB ítéleteivel szemben.

A Bíróság C-472/20 ítélete kimondta:

41 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kétségkívül kitűnik, hogy ha a szolgáltató és a fogyasztó között létrejött szerződést főszabály szerint teljes egészében semmissé kellene nyilvánítani azt követően, hogy a nemzeti bíróság valamely tisztességtelen szerződési feltétel kihagyása mellett döntött, a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az, ha a nemzeti bíróság a szerződések jogára vonatkozó elvek alkalmazásával a tisztességtelen feltételt akként hagyja ki, hogy azt a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesíti olyan helyzetekben, amelyekben a tisztességtelen feltétel érvénytelenségének kimondása miatt a bíróságnak a teljes szerződés semmisségét kellene megállapítania, és így a fogyasztót különösen hátrányos következményeknek tenné ki, vagyis ezáltal még a fogyasztó járna rosszabbul (2020. március 3-i Gómez del Moral Guasch ítélet, C-125/18, EU:C:2020:138, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Márpedig meg kell állapítani, hogy **valamely tagállam legfelsőbb szintű bíróságának egy nem kötelező erejű, a Kúria állásfoglalásához hasonló állásfoglalása nem tekinthető egyenértékűnek a nemzeti jog ilyen diszpozitív rendelkezésével**, amely valamely szerződés olyan feltételét lenne hivatott helyettesíteni, amelyet tisztességtelennek ítéltek.

43 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelvet akként kell értelmezni, hogy a nemzeti jog olyan helyzetre vonatkozó diszpozitív szabályának hiányában, amikor valamely szerződés az elsődleges tárgyára vonatkozó feltétel tisztességtelen jellege folytán nem maradhat fenn, az ezen irányelvben foglalt rendelkezések hatékony érvényesülése nem biztosítható kizárólag az érintett **tagállam legfelsőbb szintű bírósága által kibocsátott, nem kötelező erejű olyan állásfoglalás útján, amely iránymutatást ad** az alsóbb fokú bíróságoknak arra vonatkozóan, hogy e szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása során milyen megközelítést kell alkalmazni.

A Bíróság C-705/21 ítélet kimondta:

17 Az e szerződés érvénytelensége megállapításának joghatásait illetően az említett bíróság megjegyzi, hogy a magyar ítélkezési gyakorlat többnyire a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i állásfoglalásában foglaltakat követi, amely formálisan nem kötelező.

28 Az állandó ítélkezési gyakorlat azt is kimondta, hogy a nemzeti bíróságok és a Bíróság közötti egyértelmű feladatmegosztáson alapuló EUMSZ 267. cikkben előírt eljárás keretében kizárólag a nemzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel a nemzeti jogi rendelkezések értelmezésére és alkalmazására, míg a Bíróság a nemzeti bíróság által rendelkezésére bocsátott tények alapján kizárólag az uniós jogi

rendelkezés értelmezéséről vagy érvényességéről foglalhat állást (2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás a devizában nyilvántartott, de hazai pénznemben törlesztett kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapításához fűződő jogkövetkezményekre vonatkozik, és hogy ez az érvénytelenség e szerződésnek az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő kikötése tisztességtelen jellegéből ered. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett három kérdése alapján azt kívánja meghatározni, hogy összeegyeztethető-e a 93/13 irányelvvel az a megközelítés, amely a **Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i állásfoglalásában** foglaltakat követi, amely szerint a nemzeti bíróságoknak érvényessé kell nyilvánítaniuk az ilyen szerződést azáltal, hogy annak tartalmát megváltoztatják.

48 Következésképpen a nemzeti bíróság jogosult többek között arra, hogy a fogyasztó érdekeit védelemben részesítse többek között azáltal, hogy visszatérítteti neki azokat az összegeket, amelyeket a hitelező a tisztességtelennek ítélt feltétel alapján szedett be, azzal, hogy e visszatérítés a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történik (lásd ebben az értelemben: 2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 58. pont).

49 Ugyanakkor rá kell mutatni arra, hogy **a bíróság hatásköre nem terjeszkedhet túl azon a mértéken, amely feltétlenül szükséges a szerződő felek közötti szerződéses egyensúly helyreállításához, és ily módon a fogyasztónak azon különösen hátrányos következményektől való védelméhez, amelyeket a szóban forgó kölcsönszerződés semmissé nyilvánítása válthat ki** (2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 59. pont).

56 Következésképpen a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes, hogy a devizában nyilvántartott, de nemzeti pénznemben törlesztett kölcsönszerződést – ha az abban szereplő, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő kikötés tisztességtelen jellege e szerződés érvénytelenségét eredményezi – a megkötésétől a devizában nyilvántartott kölcsönszerződések nemzeti pénznemre történő átváltásának a nemzeti jogszabály által előírt időpontjáig terjedő időszakban fenntartják hatályában, és az említett kikötést a nemzeti jog általános jellegű rendelkezéseivel helyettesítik, amennyiben a nemzeti jog ilyen rendelkezései nem léphetnek hatékonyan ugyanezen kikötés helyébe a nemzeti bíróság által oly módon végzett puszta behelyettesítés útján, amely nem tesz szükségessé e bíróság részéről az említett szerződésben foglalt tisztességtelen kikötés tartalmi módosításának minősülő beavatkozást.

Tehát, a Bíróság is pontosan tudatában van annak, hogy a Kúria az EUB ítéleteit és az irányelveket megkerüli olyan szervezetébe nem tartozó testület állásfoglalásaival, melyek nem jogszabályok, ráadásul azok tartalma irányelvvel ellentétes.

- ***valamint hogy a szervezet független-e***

A Kúria szervezetileg független., azonban a bírói kinevezések, a tanácsok kialakítása már messze nem tükrözi ezt az elvet. A legsúlyosabb támadás a Kúria függetlenségével szemben az un. Vasvári-ügy volt:

*A Bíróság **2021. november 23-i IS ellen folytatott büntetőeljárásban meghozott (C-564/19,** ECLI:EU:C:2021:949) ítélet érintette a hatékony jogorvoslathoz és pártatlan bírósághoz való jogot.*

Az ügy a magyar sajtóban közismertté vált, hiszen a PKKB bírája, dr. Varvári Csabával szemben a Fővárosi Törvényszék elnöke fegyelmi eljárást rendelt ez megtorlásul, mivel az EUB felé mert fordulni előzetes döntéshozatali kérelemmel.

Priit Pikamäe főtanácsnok véleménye igen tanulságos jelen feljelentés szempontjából:

22. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az előzetes döntéshozatal iránti eredeti kérelem benyújtását követően **a legfőbb ügyész** 2019. július 19-én a büntetőeljárási törvény 668. §-a alapján a törvényesség érdekében bejelentett rendkívüli jogorvoslattal élt a Kúria előtt a jelen ügyben hozott előzetes döntéshozatalra utaló végzéssel szemben, és hogy a 2019. szeptember 10-i jogerős ítéletében a Kúria megállapította, hogy e végzés törvénysértő, és lényegében úgy ítélte meg, hogy az előterjesztett kérdések nem relevánsak az alapügy megoldása szempontjából, illetve hogy az első kérdés valójában nem az uniós jog értelmezésére irányult, hanem annak megállapítására, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a Kúria határozatának deklaratív hatálya ellenére felmerül a kérdés, hogy milyen magatartást kell tanúsítani az alapeljárás folytatását illetően, tekintettel e határozat uniós joggal való esetleges összeegyeztethetetlenségére.

23. A kérdést előterjesztő bíró hozzáteszi, hogy 2019. október 25-én **a Fővárosi Törvényszék elnöke a Kúria 2019. szeptember 10-i ítéletében szereplő indokok szó szerinti átvételével fegyelmi eljárást kezdeményezett vele szemben.** A magyar kormány által közölt azon tájékoztatást követően, amely szerint a fegyelmi eljárást megszüntették, a Bíróság kérdést intézett a kérdést előterjesztő bírósághoz. 2019. december 10-i válaszában a kérdést előterjesztő bíróság megerősítette, hogy a Fővárosi Törvényszék elnöke 2019. november 22-i iratával visszavonta a fegyelmi eljárás kezdeményezését, és jelezte, hogy nem kívánja módosítani az előzetes döntéshozatal iránti kiegészítő kérelmét.

Mint közismert volt már korábban is, a nemzeti bíróság semmilyen módszerrel nem korlátozható abban a hatáskörében, hogy a számára fontos anyagi jogi kérdések kapcsán előzetes döntéshozatali kérelemmel forduljon az EUB felé.

Az, hogy a legfőbb ügyész egyáltalán mert „jogorvoslattal" élni olyan kérdésben, melyben nem volt jogorvoslat, és az ügyészségnek hatásköre sem volt, a hivatali visszaélés alapos gyanúja felmerült. Ugyanis a Legfőbb Ügyészség az a professzionális jogalkalmazó szervek szakmai csúcsszervezete, ahol nem csupán elvárt az uniós jog tökéletes ismerete (iura novit curia) az ügyészektől, hanem pont ők gyakorolnak szakmai felülbírálatot, ellenőrzést az alacsonyabb szintű ügyészségek felett. Ebből kifolyólag az alábbi kérdésekben nem lehet tévedni:

a) Az ügyészség számára is közvetlen anyagi jogi hatállyal bírnak az EUB ítéletei. Az ügyészség ezen ítéletek szövegén nem változathat, azokat nem értelmezheti felül, azokat szó szerint köteles alkalmazni.
b) Az ügyészség nem bír hatáskörrel az uniós jog értelmezésére
c) Az ügyészség nem bír hatáskörrel azt megítélni, hogy a Charta 47. cikk, EUSZ 19. cikk (1) bekezdés második albekezdése és az EUMSz 267. cikke alapján a nemzeti bíróság minősül-e pártatlan és független bíróságnak.
d) Mivel e kérdés megítélése az EUB kizárólagos hatásköre, és a perbíró nem korlátozható az előzetes döntéshozatali kérelem előterjesztése kapcsán, így az ügyészség hatáskör hiányában való „jogorvoslati" kérelme teljesen tudatosan, és egyenes szándékkal arra irányult, hogy megakadályozzák az előzetes döntéshozatalban annak megítélését, a védő által kifejtett aggályok kapcsán a magyar bíróság megfelel-e a pártatlanság és függetlenség kritériumainak.

A Legfőbb Ügyészség nem léphet fel egyetlen magyar bíróság uniós joggal szembenálló jogi tényének, minőségének EUB általi megítéltetésével szemben, ugyanis erre semmilyen

jogköre nincsen. És e körben kizárt a tévedés joga. Ugyanis az ügyészséget objektív kötelezettség terheli ebben a körben.

A Fővárosi Törvényszék elnökének nincsen jogköre és hatásköre fegyelmi eljárást elrendelni egy bíróval szemben, aki az EUMSz 267. cikke alapján él a rá ruházott joggal és az uniós jog értelmezését kéri. Dr. Tatár-Kis Péter elnök chilling effectet célzó magatartása velem szemben is kifejtett, azonban az egy másik ügy tárgyát képezi. Csak arra kívánok utalni, hogy a törvényszéki elnök magatartása nem egyedi, hanem rendszerszinten megvalósult. A törvényszéki elnök megfélemlítő magatartása bűncselekmény alapos gyanúját veti fel. Félek attól, hogy a Legfőbb Ügyészség, a Kúria és a Törvényszék személyei szándékegységben, szervezetten cselekedtek. A minősítés nem az én feladatom.

A Kúria hatáskör hiányában vizsgálta meg a PKKB végzését, mely nem képezheti jogvita tárgyát. Ugyanis az EUMSz 267. cikk értelmezésére nem bír hatáskörrel. A határozata uniós jogot sért, és az nem bír hatállyal a kiküldött kérdések kapcsán. A Kúria azon tanácsa, mely hatáskör nélkül járt el az ügyben, és az uniós jogot valamilyen vélt szuverenitási vágy alapján kezdte értelmezni, hivatali visszaélés alapos gyanúját veti fel.

35. A Kúria ítéletéből kitűnik, hogy ez utóbbi annak vizsgálatára összpontosított, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak volt-e oka arra, hogy előzetes döntéshozatalra kérdéseket terjesszen elő, ami pedig meghatározza a büntetőeljárás ezt követő felfüggesztésének jogszerűségét. Úgy értékelte, hogy az említett kérdések nem szükségesek a jogvita eldöntése szempontjából, mivel az ügyben valójában nem merültek fel, illetve az ügy tényállásával semmilyen összefüggést nem mutatnak,(9) és mivel az első kérdés két pontja valójában nem az uniós jog értelmezésére, hanem annak megállapítására irányul, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg az uniós jognak.(10) A Kúria ebből azt a következtetést vonta le, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló és a büntetőeljárást felfüggesztő végzésével megsértette a büntetőeljárási törvényt, konkrétan a büntetőeljárási törvény 490. §-ának rendelkezéseit. E körülmények között, bár az előzetes döntéshozatalra utaló eredeti végzést a Kúria nem helyezte hatályon kívül, azt a magyar jogrend tekintetében törvénysértőnek nyilvánította.(11)

A Bíróság ítélete:

1) **Az EUMSZ 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha valamely tagállam legfelsőbb bírósága a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján a valamely alsóbb fokú bíróság által az említett rendelkezés értelmében a Bírósághoz benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmet – az e kérelmet magában foglaló határozat jogi hatályát nem érintően – azon az alapon törvénysértőnek minősíti, hogy az előterjesztett kérdések nem relevánsak és szükségesek az alapjogvita eldöntése szempontjából. Az uniós jog elsőbbségének elve arra kötelezi ezen alsóbb fokú bíróságot, hogy figyelmen kívül hagyja a nemzeti legfelsőbb bíróság ilyen határozatát.**

2) **Az EUMSZ 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, ha valamely nemzeti bíróval szemben fegyelmi eljárást kezdeményeznek azzal az indokkal, hogy e rendelkezés alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordult a Bírósághoz.**

Térjünk azonban vissza a Getin Noble Bank ügyben, N. Wahl által kifejtettekre:

49. Az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság” fogalma az uniós jog önálló fogalma, és azt a nemzeti jog szerinti megnevezésektől és minősítésektől függetlenül kell meghatározni. Ennek érdekében a Bíróság hagyományosan az úgynevezett Dorsch-kritériumokat alkalmazta: azt vizsgálta, hogy a kérdést előterjesztő szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, joghatósága kötelező-e, eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint független-e és pártatlan-e.(13)

13 1997. szeptember 17-i Dorsch Consult ítélet (C-54/96, EU:C:1997:413, 23. pont). Újabban lásd például: 2020. július 9-i Land Hessen ítélet (C-272/19, EU:C:2020:535, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A Dorsch-ítélet 23. pontja kifejezetten azt a szöveget tartalmazza, hogy „... whether its jurisdiction is compulsory, whether its procedure is inter partes, whether it applies rules of law and whether it is independen...”

A C-272/19 Land Hessen ítélet kimondta:

43 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében annak értékeléséhez, hogy a szóban forgó előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e – ami kizárólag az uniós jog alapján eldöntendő kérdés –, így tehát annak értékeléséhez, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható-e, a Bíróság meghatározott tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik az, hogy a szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy független-e (lásd ebben az értelemben: **2020. január 21-i Banco de Santander ítélet, C-274/14**, EU:C:2020:17, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Térjünk át más szempontok szerinti vizsgálatra: ez pedig a pártatlanság követelménye:

*A **C-718/21. sz. alatti Krajowa Rada ügyben** **Athanosios Rantos főtanácsnok** az alábbiakat fejtette ki:*

(Csak jelezni szeretném, hogy olyan butaságot feltételezni is kár, melyet egy ítélőtábla bíró mondott, hogy őt nem köti a főtanácsnoki indítvány, majd magasról tette az EUB ítéletére is. A főtanácsnokok összegeznek, és levonnak egy következtetést. Az EUB ítél. Azonban a főtanácsnokok végzik a legmagasabb szintű jogászi munkát.)

2. A kérdést előterjesztő bíróságnak az EUMSZ 267. cikk szerinti „függetlensége” fogalmával kapcsolatos elvekről

16. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint annak értékeléséhez, hogy a szóban forgó előzetes döntéshozatalt kezdeményező szerv **az EUMSZ 267. cikk szerinti „bíróság” jellemzőivel rendelkezik-e – ami kizárólag az uniós jog alapján eldöntendő kérdés** –, a Bíróság meghatározott tényezők összességét veszi figyelembe, amelyek közé tartozik többek között az, hogy a szóban forgó szerv jogszabály alapján jött-e létre, állandó jelleggel működik-e, hatásköre kötelező jellegű-e, az eljárása kontradiktórius jellegű-e, jogszabályokat alkalmaz-e, valamint hogy független-e. A jelen ügyben csak ez utóbbi elem, azaz a rendkívüli ellenőrzési tanács függetlensége kérdéses, mivel prima facie nyilvánvalónak tekinthető – és mindenesetre nem vitatott –, hogy e szerv megfelel a fent említett többi kritériumnak.

17. A Bíróság szintén állandó ítélkezési gyakorlata szerint a bíróságok függetlenségére vonatkozó követelmény, amelynek a tagállamoknak az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése alapján az uniós jog értelmezésére és alkalmazására vonatkozó kérdésekben eljáró nemzeti bíróságok tekintetében eleget kell tenniük, **két elemből áll, amelyek közül az első külső jellegű, a bíróság autonómiájára, míg a második belső jellegű, a bíróság pártatlanságára vonatkozik**. Az autonómia és a pártatlanság garanciái, amelyek a „függetlenség” fogalmának két elemét alkotják, olyan szabályok meglétét igénylik – különösen, ami a fórum összetételét, a kinevezést, a megbízatás időtartamát, valamint az elfogultsági okokat, a kizárási okokat és a tagok elmozdítását illeti –, amelyek a jogalanyok számára biztosítják minden, az említett fórum külső tényezők általi befolyásolhatatlanságára, valamint az ütköző érdekek vonatkozásában fennálló semlegességére vonatkozó jogos kétség kizárását.

18. Ami különösen az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság” fogalmához kapcsolódó függetlenség követelményét illeti, a **Getin Noble Bank ítéletében a Bíróság lényegében azt a vélelmet állította fel**, hogy egy olyan nemzeti bíróság, mint többek között a Sąd Najwyższy (legfelsőbb bíróság) megfelel

azoknak a követelményeknek, amelyeknek egy szervnek eleget kell tennie ahhoz, hogy az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróságnak" minősüljön, függetlenül a tényleges összetételétől, megállapítva, hogy az EUMSZ 267. cikkben említett előzetes döntéshozatali eljárás keretében a Bíróságnak nem feladata annak vizsgálata, hogy az előterjesztő határozatot a nemzeti bírósági szervezeti és eljárási szabályoknak megfelelően hozták-e meg. **A Bíróság ugyanakkor pontosította, hogy ez a vélelem mindazonáltal megdönthető**, egyrészt, ha valamely nemzeti vagy nemzetközi bíróság által hozott jogerős bírósági határozat arra enged következtetni, hogy **a kérdést előterjesztő bíró nem minősül az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése értelmében vett, törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságnak, vagy másrészt, amikor a formálisan az EUMSZ 267. cikk alapján kérelmet előterjesztő bíró vagy bírák személyes helyzetén kívül más tényezők is kihathatnak a kérdést előterjesztő, e bírák részvételével eljáró bíróság működésére, és ezáltal hozzájárulhatnak e bíróság függetlenségének és pártatlanságának csorbításához.**

19. Mindezek után fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy véleményem szerint a függetlenség elvének az EUMSZ 267. cikkel összefüggésben történő értelmezése más vizsgálatot igényel, mint amit az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése és a Charta 47. cikke alapján kell elvégezni, tekintettel e szabályok eltérő céljaira és funkcióira. Ezt a megközelítést, amelyet nagyrészt egyes főtanácsnokok dolgoztak ki, tudomásom szerint nem erősítette meg teljes mértékben a Bíróság, amely az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság" fogalmához kapcsolódó függetlenség követelményére vonatkozó ítéleteiben továbbra is arra hivatkozik, hogy a szóban forgó bíróságnak rendelkeznie kell a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság jellemzőivel, „az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett második albekezdése értelmében".

20. Ez a megközelítés lényegében a következőképpen különbözteti meg a szóban forgó három rendelkezés alkalmazási feltételeit:

– az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése annak biztosítására irányul, hogy bármely tagállam által létrehozott jogorvoslati rendszer az uniós jog által szabályozott területeken **biztosítsa a hatékony bírói jogvédelmet. Ezért megköveteli az igazságszolgáltatási rendszer jellemzőinek „rendszerszintű" vizsgálatát;**

– a Charta 47. cikke rögzíti minden olyan jogalany hatékony bírói jogvédelemhez való jogát, aki egy adott ügyben az uniós jogból eredő jogára hivatkozik. **Ezért „gyakorlati" jellegű (eseti alapon történő) vizsgálatot ír elő annak megállapítása érdekében, hogy az adott ügyben létezik-e hatékony jogorvoslat**;

– az EUMSZ 267. cikk a „bíróság" „funkcionális" jellegű fogalmára utal, mivel lehetővé teszi azon nemzeti szervek azonosítását, amelyek az előzetes döntéshozatali eljárással összefüggésben a Bíróság partnereivé válhatnak. A „funkcionális függetlenség" e fogalma szerint, amely elsősorban az igazgatásnak való hierarchikus alá-fölérendeltségi viszony hiányára utal, a funkciónak (és így a szervnek) függetlennek kell lennie, függetlenül attól, hogy a bírák (mint személyek) kapcsolatban állhatnak a végrehajtó hatalommal, különösen elismerés (ha „elsőbbséget élvezve" nevezték ki őket) vagy hűség (ha előnyt remélnek karrierjük során, például előléptetés, hosszabbítás stb. formájában) révén. Ez a koncepció tehát „formális" jellegű vizsgálatot igényel, amelyet a kérdést előterjesztő szerv szintjén kell elvégezni, nem pedig a szervben helyet foglaló személyek szintjén.

21. Nem lényegtelen továbbá rámutatni arra, hogy a „függetlenség" nagyon konkrét fogalmának az EUMSZ 267. cikkel összefüggésben történő értékelése az utolsó eleme azon elemek egész sorának, amelyek szigorúan véve nem kumulatívak, hanem egy átfogó vizsgálat részét képezik, és amelyek együttesen arra engednek következtetni, hogy az említett rendelkezés értelmében vett „bíróság" létezik. A bíróság független jellegének vizsgálata tehát a többi elem figyelembevételével történik, így véleményem szerint a függetlenség megítélése még szigorúbb, ha bizonyos más elemek megléte kétséges, és fordítva. Ezenkívül úgy tűnik számomra, hogy a Bíróság a „függetlenség vizsgálatát" leggyakrabban olyan szervek esetében végzi el, amelyek a hagyományos nemzeti igazságszolgáltatási rendszeren kívül működnek, vagy amelyek a nemzeti jog szerint nem minősülnek „bíróságnak", és nem mindig volt hajlandó megkérdőjelezni az adott tagállam igazságszolgáltatási rendszerébe formálisan beilleszkedett szervek független jellegét, amint azt a Getin Noble Bank ítéletben megállapított **vélelem is megerősíti**.

22. Az EUMSZ 267. cikkel összefüggésben a „függetlenség" fogalmának ez a „minimalista" értelmezése véleményem szerint azzal az előnnyel jár, hogy egyrészt nem sérti túlzottan a nemzeti bíróságok és a Bíróság közötti együttműködés elvét az előzetes döntéshozatali eljárásban, tekintettel e mechanizmusnak az

uniós jog egységes és koherens értelmezésének biztosításában játszott fontos szerepére, másrészt fenntartja az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek alapvető fontosságú szerepét az egyének jogainak védelme tekintetében. Egyedül a Bíróságnak az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali hatásköre teszi ugyanis lehetővé, hogy az egyének bizonyos helyzetekben igénybe vehessék az uniós jog által biztosított hatékony bírói jogvédelmet. Ez annál is inkább igaz a jelen ügy körülményei között, mivel a lengyel jogalkotó számos olyan kezdeményezést tett, amelyek többek között a lengyelországi bíróságok függetlenségének kérdésében a Bírósághoz benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek megakadályozását célozzák.

23. Ebből következik, hogy a „bíróság" függetlensége fogalmának az EUMSZ 267. cikk szerinti értelmezése – tekintettel annak sajátos funkciójára – **nem érinti e fogalomnak az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének vagy a Charta 47. cikkének összefüggésében történő értelmezését**. Más szóval, **elvileg nem zárható ki, hogy egy szerv az EUMSZ 267. cikk értelmében „bíróságnak" minősülhet, miközben az ügy rendszerszintű vagy eseti jellegű elemei arra engednek-e következtetni, hogy az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése vagy a Charta 47. cikke értelmében nem minősül törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróságnak.**

24. Jóllehet tisztában vagyok azzal, hogy az igazságszolgáltatás alaprendszere elvileg nem teszi lehetővé a „fokozatosságot", a fenti megközelítés – amely a Getin Noble Bank ítéletben megállapított vélelmen alapul, pontosítva annak alkalmazását – a „függetlenség" fogalmának az EUMSZ 267. cikkel összefüggésben történő rugalmasabb értelmezésével azt a célt szolgálja, hogy a nemzeti bíróság számára lehetővé tegye, hogy még a függetlenségével kapcsolatos kétségek fennállása esetén is ellátthassa alapvető feladatait, azáltal, hogy egyrészt biztosítja számára a lehetőséget, hogy a Bíróság segítségével vizsgálja saját függetlenségét, másrészt biztosítja az uniós polgárok számára a hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető jogot, ha az uniós jog által biztosított jogaik sérülnek.

25. De nem lenne-e helyesebb egy másfajta megközelítés, amely a jelen esetben korlátokat szabna a jogalkotó és végrehajtó hatalomnak a lengyelországi igazságszolgáltatással szemben elkövetett, eddig eltűrt, hatáskörrel való visszaélésének, és amely így támogatná a régi rendszerben kinevezett lengyel bírákat abban, hogy a bírói függetlenség elvére hivatkozva megpróbálják eltávolítani az Unió igazságszolgáltatási rendszeréből a közelmúltbeli reformok eredményeként kinevezett „új bírákat", akiket ezen elvet semmibe véve neveztek ki? A válasz nem könnyű. Mindenesetre ez a szigorúbb megközelítés bizonyos következményekkel jár: amint az a tárgyaláson kiderült, Lengyelországban a rendes és közigazgatási bíróságok körülbelül minden negyedik bíróját az új rendszer szerint nevezték ki. Ez a megközelítés jelentősen elzárná az előzetes döntéshozatali mechanizmushoz való hozzáférést a legtöbb lengyel bíróság előtt, és csak a kizárólag a régi rendszer szerint kinevezett bírákból álló bíróságok számára hagyná nyitva. Ez azt jelentené, hogy a lengyel igazságszolgáltatást de facto kivonnák az Unió igazságszolgáltatási rendszeréből, ami véleményem szerint még az EUSZ 7. cikkben előírt eljárás kockázatával is járna.

26. Összefoglalva, bár az általános szabályként alkalmazandó híres közmondás szerint „nem a ruha teszi az embert", úgy vélem, hogy az EUMSZ 267. cikk értelmében vett „bíróság" fogalmának formális és körülhatárolt értékelésével összefüggésben – kissé leegyszerűsítve – megállapítható, **hogy a „talár teszi a bírót".**

Önök a „talár teszi a bírót" elvből indulnak ki, de a fenti levezetésből – melyet egyébként az EUB ítélete osztott a szükséges lényeg, a hasznos válasz elve alapján – egyértelműen létszik, iszonyatosan kevés az, ha csak talár van a bírón. (Bobek főtanácsjok egyébként a „talár" szó alatt a viselt hivatalt értette) Mert nem elég bírónak öltözni, bíróként is kell viselkedni, és aszerint kell cselekedni. Márpedig nekem pont ezzel van bajom.

Általános vizsgálat:

Nem vonható kétségbe, hogy a vizsgálatot az uniós jog alapján kell elvégezni, miként az sem, hogy e körben csak és kizárólag az EUB rendelkezik hatáskörrel.

Ennek alapján, ha egy bírói tanács azt merészeli megtenni, hogy a Pp. szerinti kizárási indítvány felé tereli a kérdést, akkor:

a) Az eljáró tanács célzatosan megsérti az uniós jogot, mert a vizsgálatot eltéríti céljától, másfelől arra kéri kollégáit, hogy hatáskör hiányában, kérelem hiányában járjanak el.
b) Az érintett tanács azon nyilatkozata, hogy önmagukat nem tartják elfogultnak, teljesen indifferens.
c) Az a tanács, mely a Pp. alapján formális határozatot hoz, hatáskör hiányában – és kérelem hiányában – jár el, így alappal merül fel a hivatali visszaélés megalapozott gyanúja.

Nézzük meg, ez hogyan valósult meg jelen, konkrét ügyünkben: a Kúria soha nem bocsátotta előzetes döntéshozatalra a kérdést, mert retteg attól, hogy (a) egyáltalán merészeli valaki kétségbe vonni függetlenségüket és pártatlanságukat, (b) mi lesz akkor, ha a Bíróság megállapítja, hogy a Kúria tényleg nem minősül annak.

Tehát, egy Pp. szerinti kérelem lényege csak az, hogy a tanács nem hajlandó a fair-, kontradiktórius eljárást biztosítani, és szakmai szempontból nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése. Az uniós jogi megítélése az, hogy a felperes meg kívánja dönteni azt a vélelmet, hogy e bíróság pártatlan és független, csak azért, mert a bírókon talár van.

<u>Estejogi vizsgálat:</u>

A Kúria a C-932/19 alapperében eljárva a Pfv.VI.20.354/2024/7. sz. alatti ítéletében kimondta:

[23] Emellett **több precedensképes kúriai határozat** (Kúria Pfv.II.20.708/2023/7., Pfv.II.20.037/2023/5., Gfv.I.30.369/2023/6.) **is kimondta** – figyelembe véve az EUB e tárgykörben született határozatait –, hogy a különnemű árfolyamok alkalmazásával összefüggésben olyan semmisségi ok áll fenn, amelyet a DH1. tv. 3. §-a úgy orvosolt, hogy a semmis kikötés helyébe mind a folyósítás, mind pedig a törlesztés tekintetében az MNB hivatalos deviza árfolyamának alkalmazását írta elő. A nemzeti jogalkotó azzal, hogy a DH1 tv. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében olyan feltételt léptetett az árfolyamrésről szóló feltétel helyébe, amely kötelezően előírja, hogy a szerződő felek között az MNB által meghatározott, az esedékesség időpontjában jegyzett árfolyamot kell alkalmazni, az ilyen típusú kölcsönügyletekben foglalt kötelezettségekre vonatkozó tisztességtelen szerződési feltételt olyan jogszabályi rendelkezéssel helyettesítette, amely megfelel az Irányelv célkitűzéseinek.

[24] Azzal ugyanis, hogy a jogalkotó a DH1 tv. 3. § (2) bekezdésében előírta az MNB által meghatározottárfolyam alkalmazását, kiejtette a szerződésből az árfolyamrést, ezáltal jogalkotói eszközzel orvosolta annak érvénytelenségét. Az ezzel kapcsolatos elszámolási kérdéseket is teljes körűen rendezte, a DH2 tv. ugyanis a DH1 tv. szerint tisztességtelennek minősített szerződési feltételek alapján jogosulatlanul beszedett összegeket visszatéríteni vagy elszámolni rendelte a fogyasztó javára. Ezzel lehetővé tette azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztók e tisztességtelen szerződési feltétel hiányában lettek volna.

[25] A másodfokú bíróság mindezt figyelembe véve állapította meg, hogy az EUB C-932/19. számúítéltében megkívánt azon jogi és ténybeli állapot – amelyben a felperes a kikötés hiányában lett volna –, helyreállt azzal, hogy a szerződésbe – az EUB ítéleteiben kifejtett jogértelmezés szerint az uniós joggal összhangban álló módon – MNB árfolyam került (jogi állapot), a felek között pedig a DH2 tv. szerinti elszámolás megtörtént (ténybeli állapot). A DH 2 tv. szerinti elszámolással – az EUB C-932/19. számú ítélet [42] bekezdésében írtaknak megfelelően – a ténybeli állapot olyan módon állt helyre, hogy a szabályozás biztosította a felperes számára a szolgáltató jogalap nélküli, a tisztességtelen feltétel alapján való gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot.

[26] A fentiekkel ellentétes jogértelmezés nem olvasható ki az EUB felülvizsgálati kérelemben hivatkozott további határozataiból sem.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[29] DH1 tv. 3. § (2) bekezdés
[30] 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[31] A magyar jogalkotó által az árfolyamrés alkalmazásából adódó tisztességtelen szerződési feltételek helyébe léptetett szerződési rendelkezések az uniós joggal összhangban állnak.

(Csak jelezni szeretném, hogy a Győri Ítélőtábla jogerős ítélete nem a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdését helyettesítette be, azaz a kógens normát, hanem a rPtk. 231.§ (2) bekezdése szerinti diszpozitív normát, mely szövegben meg se fordul az MNB árfolyam.)

Az, hogy a Kúria teljes ítélkezési gyakorlata irányelvet sértő, az köztudott. Csakhogy megtehetnek mindent, hiszen a bírói önkénynek nincsen ellensúlya, a korruptnak tartott ügyészi szervezet nem lép fel az uniós jog őreként, és elrendelt büntetőeljárás hiányában nem lehet felelősségre vonni a contra legem eljáró bírókat.

Mivel a Kúria nem küld ki az EUSZ 19. cikke alapján előzetes döntéshozatali kérdéseket, így az EUB sem tud az ügyben eljárni. Ez a bírói önkény a jogállamiság halálát jelenti, a jogbiztonságot megszünteti.

Az alkalmazandó anyagi jog kapcsán kiemelt aggályok:

*A **Bíróság 2021. május 18-i Asociatia „forumul Judecatorilor Din Romania" ügyben hozott C-83/19., C-127/19., C-195/19., C-291/19., C-355/119. és C-397/19. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2021:393) ítélete** kimondta:*

244 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az **uniós jog elsőbbségének elve** szentesíti az uniós jog elsődlegességét a tagállamok jogával szemben. Ez az elv tehát arra kötelezi a tagállamok valamennyi szervét, hogy biztosítsák a különböző uniós jogi normák teljes érvényesülését, mivel **a tagállamok joga nem befolyásolhatja a különböző normáknak az említett államok területére nézve elismert hatását** (2020. október 6-i La Quadrature du Net és társai ítélet, C-511/18, C-512/18 és C-520/18, EU:C:2020:791, 214. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

245 Ily módon **az uniós jog elsőbbségének elve értelmében nem sértheti az uniós jog egységességét és hatékonyságát az, hogy a tagállam – akár alkotmányos jellegű – nemzeti jogi rendelkezésekre hivatkozik.** A következetes ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanis az uniós jog elsőbbségének elvéhez kapcsolódó hatások a tagállamok valamennyi szervére vonatkoznak, anélkül hogy többek között a bírósági hatáskörök megosztására vonatkozó belső rendelkezések – ideértve az alkotmányos jellegűeket is – akadályozhatnák azt (lásd ebben az értelemben: 2013. február 26-i Melloni ítélet, C-399/11, EU:C:2013:107, 59. pont; 2021. március 2-i A. B. és társai [A legfelsőbb bíróság bíráinak kinevezése – Jogorvoslat] ítélet, C-824/18, EU:C:2021:153, 148. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

246 E tekintetben emlékeztetni kell többek között arra, hogy a nemzeti jog megfelelő értelmezésének elve, amely szerint a nemzeti bíróság köteles a belső jogot a lehető legteljesebb mértékben az uniós jog követelményeinek megfelelően értelmezni, a Szerződések rendszeréből következik, amennyiben

lehetővé teszi a nemzeti bíróságoknak, hogy az előttük folyamatban lévő ügyek elbírálása során hatáskörüknek megfelelően biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

*A **Bíróság 2021. október 6-i-i W.Z. ügyben hozott C-487/19, ECLI:EU:C:2021:798) ítélete** pont a fentiekben már kikristályosodott gyakorlatra hivatkozik:*

157 Ily módon az uniós jog elsőbbségének elve értelmében nem sértheti az uniós jog egységességét és hatékonyságát az, hogy a tagállam – akár alkotmányos jellegű – nemzeti jogi rendelkezésekre hivatkozik. A következetes ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanis az uniós jog elsőbbségének elvéhez kapcsolódó hatások a tagállamok valamennyi szervére vonatkoznak, anélkül hogy többek között a belső rendelkezések – ideértve az alkotmányos jellegűeket is – akadályozhatnák azt (lásd ebben az értelemben: 2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România" és társai ítélet, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19, 245. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

158 Közelebbről **minden nemzeti bíróságnak, mint tagállami szervnek – hatásköre keretében – pontosabban kötelessége, hogy mellőzze a nemzeti jog mindazon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek ellentétesek az uniós jognak az előtte folyamatban lévő jogvitában közvetlen hatállyal bíró rendelkezésével** (2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România" és társai ítélet, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19, 248. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

159 Következésképpen, mivel az **EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése egyértelmű és pontos eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára**, amelyhez nem kapcsolódik semmilyen feltétel azon függetlenséget illetően, amelynek az uniós jog értelmezésére és alkalmazására hivatott bíróságokat jellemeznie kell, a három bíróból álló tanácsban eljáró Sąd Najwyższynek (Izba Cywilna) (legfelsőbb bíróság [polgári tanács]) hatáskörei keretében **biztosítania kell e rendelkezés teljes érvényesülését** (lásd ebben az értelemben: 2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România" és társai ítélet, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19, 250. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), ami a jelen ügyben, figyelemmel a még a kérdést előterjesztő bíróságra háruló értékelésekre, a jelen ítélet 39. pontjában kifejtettekre tekintettel megköveteli, hogy e végzést semmisnek tekintsék.

*A **Bíróság 2022. február 22-i RS ügyben hozott C-430/21, ECLI:EU:C:2022:99) ítélete** kimondja:*

37 Mindemellett, mivel az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése azt írja elő valamennyi tagállam számára, hogy **meg kell teremteniük azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a többek között a Charta 47. cikke értelmében vett hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek**, ezen utóbbi rendelkezést megfelelő módon figyelembe kell venni az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második albekezdésének értelmezéséhez (2021. április 20-i Repubblika ítélet, C-896/19, EU:C:2021:311, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Az EUSZ 19. cikkből eredő kötelezettségeket illetően hangsúlyozni kell, hogy a jogállamiságnak az EUSZ 2. cikkben rögzített értékét pontosabban megfogalmazó e rendelkezés értelmében a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladata biztosítani az uniós jog teljes körű alkalmazását valamennyi tagállamban, valamint a jogalanyokat e jog alapján megillető bírói jogvédelmet (2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 47. pont; 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 217. pont).

40 A megszilárdult ítélkezési gyakorlat értelmében e védelem biztosításához az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése értelmében minden tagállamnak biztosítania kell, hogy jogorvoslati rendszerében, az uniós jog által szabályozott területeken **az uniós jog szerinti**

fogalommeghatározás értelmében vett „bíróságnak” minősülő fórumok, amelyek ilyen minőségükben az uniós jog alkalmazására vagy értelmezésére vonatkozó kérdésekben döntést hozhatnak, teljesítik a hatékony bírói jogvédelem követelményeit, köztük különösen a függetlenség követelményét (lásd ebben az értelemben: 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 220. és 221. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 **Márpedig a bíróságok függetlenségére vonatkozó követelmény**, amely az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből következik, két szempontot foglal magában. Az első – külső – szempont azt követeli meg, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és **anélkül hogy bárhonnan utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és befolyásolhatja határozataikat**. A második – belső – szempont a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeitől. Ez utóbbi szempont megköveteli az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 72. és 73. pont; 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 224. pont).

53 E tekintetben emlékeztetni kell többek között arra, hogy az uniós jog elsőbbségének elve megköveteli, hogy amennyiben a nemzeti jogszabályoknak az uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezése nem lehetséges, az uniós jogi rendelkezéseket hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott **nemzeti bíróság az előtte folyamatban lévő jogvitában köteles biztosítani e jog követelményeinek teljes érvényesülését, szükség esetén – saját hatáskörénél fogva – mellőzve az uniós jog közvetlen hatállyal bíró rendelkezésével ellentétes bármely, akár utólag keletkezett nemzeti szabályozás vagy gyakorlat alkalmazását, anélkül hogy előzetesen kérelmeznie kellene vagy meg kellene várnia e nemzeti szabályozás vagy gyakorlat jogalkotói vagy bármilyen egyéb alkotmányos úton történő megsemmisítését** (lásd ebben az értelemben: 1978. március 9-i Simmenthal ítélet, 106/77, EU:C:1978:49, 24. pont; 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 61. és 62. pont; 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 252. pont).

Az alábbi tények állapíthatóak meg fentiek kapcsán:

a) A Kúria nem hajlandó hatályon kívül helyezni az uniós jogot sértő részeiben a 6/2013 PJE és 2/2014 PJE határozatokat. Azokat az alsóbb fokú bíróságok integritásának megsértésére használják fel.
b) A Kúria létrehozta az un. Konzultációs Testületet, mely nem volt a Kúria szerve, ám mégis jogforrásként alkalmazott állásfoglalásokat tett közzé, mely laikus vélemények kapcsán az EUB C-472/20 és a praxisomba tartozó C-705/21 súlyos kritikát fogalmazott meg. Talán ennek nyomására is, a Testület működése megszűnt.
c) A Kúria az un. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat működtetésével, koordinálásával olyan integritási sérelmet okoz, mely kapcsán uniós jogot sértő szakmai véleményeket erőltetnek rá az alsóbb fokú bíróságokra.
d) Az OBH bírói oktatási programokat szervez, melyen olyan kúriai bírók vesznek részt, akiknek referádájában csak uniós jogot sértő ítéletek vannak.
e) A Kúria Polgári Kollégiuma és a Bankszövetség megállapodott abban, hogy az uniós jog teljes érvényesülését és a hatékony bírói jogvédelmet kizárják a fogyasztói perekből. Ennek végső bizonyítéka a Kúria által előterjesztett C-630/23 előzetes döntéshozatali kérelem, ahol a kérdést előterjesztő legfőbb bírói fórum eleve

kétségbe vonta az EUB ítéleteinek közvetlen anyagi jogi hatályát és vitát nem tűrő módon annak ellenére közölte, hogy a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdése nem sért uniós jogot, hogy a tagállami kógens norma behelyettesítésének tilalmát több EUB is kimondta.

f) A fent hivatkozott C-430/21 ügyben érintett a függetlenség külső és belső követelménye. A Kúria (és jelen perbíróság) nem autonóm módon gyakorolja feladatkörét, ugyanis a végrehajtói hatalom és a bírói hatalom több szálon olvad össze. Kezdve a bírók és bírósági alkalmazottak egzisztenciális elsorvasztásától a bírói kinevezések és ügyek szignálási rendjéig. Formálisan ugyan a Kúria nem alárendelt a végrehajtói hatalomnak, a Kúria elnökének személye azonban kinevezése kapcsán komoly aggályokat vet fel. A belső körülményeket illetően kell elmondani, hogy a Kúria eleve elhatározta – és így is cselekszik – hogy a fogyasztókat megfosztja az irányelvben biztosított jogvédelemtől, és a tisztességtelen hitelezőkkel szemben nem hogy szankciót, prevenciót nem alkalmaz, hanem jogtalan vagyoni előnyt biztosít részükre. Emlékeztetni szeretnék arra, hogy a DH törvények nem önálló jogalkotási termékek, hanem a Kúria szándékának törvény alá foglalása. Az AB foglalkozott e kérdéssel, így nem igazán lehet megkérdőjelezni aggályomat. A Kúria érdeke az, hogy a magyar bankrendszer számára biztosítsa azt a marzsot, melyet elbuktak tisztességtelenségük okán. A Kúria számos alkalommal kifejtette, hogy a pénzügyi stabilitás céljából tudatosan feláldozza a fogyasztói jogokat. Az EUB azonban már kimondta (C-520/21), hogy ez nem lehet szempont.

g) Azaz, a Kúria esetében minden más szempont érvényesül, csak az alkalmazandó anyagi jog nem.

h) A Kúria egyik eljáró tanácsa sem rendelkezik olyan ítélettel, mely alkalmazta volna a releváns EUB ítéleteket. Ellenben az általam ismert ügyeik összessége kapcsán mondta ki az EUB, hogy az ilyen tartalommal bíró döntések irányelvet sértőek.

41 **Márpedig a bíróságok függetlenségére vonatkozó követelmény**, amely az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből következik, két szempontot foglal magában. Az első – külső – szempont azt követeli meg, hogy az érintett fórum teljesen autonóm módon gyakorolja feladatkörét anélkül, hogy bármilyen hierarchikus kapcsolatban lenne, vagy bárkinek alá lenne rendelve, és **anélkül hogy bárhonnan utasításokat kapna, így védett az olyan külső beavatkozással vagy nyomással szemben, amely veszélyeztetheti tagjai határozathozatalának függetlenségét, és befolyásolhatja határozataikat**. A második – belső – szempont a pártatlanság fogalmával áll összefüggésben, és arra vonatkozik, hogy egyenlő távolságot kell tartani a jogvitában részt vevő felektől, illetve e feleknek a jogvita tárgyához fűződő mindenkori érdekeitől. Ez utóbbi szempont megköveteli az objektivitást, valamint azt, hogy a jogvita megoldása során a jogszabály szigorú alkalmazásán kívül semmilyen más érdek ne érvényesüljön (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Bizottság kontra Lengyelország [A legfelsőbb bíróság függetlensége] ítélet, C-619/18, EU:C:2019:531, 72. és 73. pont; 2021. december 21-i Euro Box Promotion és társai ítélet, C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 és C-840/19, EU:C:2021:1034, 224. pont).

A Kúria elnöke 2025. február 4-én közzétett önkényes rendelkezése a fentiek kapcsán még súlyosabb aggályokat vet fel:

A Kúria elnökének 14/2021. számú elnöki utasítása kimondja:

III.2.2.4.1. Az európai jogi szaktanácsadók

27. § (1) A Kúrián a szakmai és igazgatási irányítással megbízott vezető, vagy bíró felügyelete alatt a Kúria elnöke által kinevezett kúriai, illetve beosztott bírák – bírói munkájuk mellett – európai jogi szaktanácsadói tevékenységet látnak el.

(2) Az európai jogi szaktanácsadók alapvető feladata - a bíróságoknak az Alaptörvényből következő, Magyarország alkotmányos önazonosságának és keresztény kultúrájának védelmére vonatkozó feladatát szem előtt tartva - a jogi tanácsadás a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részére az uniós jog alkalmazásának elméleti és gyakorlati kérdéseiben, az elsődleges és másodlagos jogszabályainak hatályához kapcsolódó, továbbá az előzetes döntéshozatali eljárást érintő bármely kérdésben, különösen a nemzeti bíróságok és az Európai Unió Bírósága feladatainak világos szétválasztása, valamint az Európai Unió jogi struktúrájával, egyéb jogi aktusainak működésével, illetőleg az Európa Tanács jogi eljárásainak és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek és joggyakorlatának értelmezésében; elősegítve az Európai Unió joga által megállapított, általánosan kötelező magatartási szabályoknak az Alaptörvényben foglalt alapvető jogok figyelembevételével való érvényre juttatását, az Alaptörvénnyel összhangban való értelmezését.

(3) A szaktanácsadók részt vesznek a szakterületükkel kapcsolatos oktatási rendezvények tematikájának kialakításában, különös tekintettel az aktuális jogszabályváltozásokra és tendenciákra.

Azt ugye nem tudjuk, kik ezek a szaktanácsadók, és arra milyen szakmai kompetenciájuk van. Mert az a gyakorlatból ismert, hogy a kúriai tanácsok kerek perec megtagadták az uniós jog alkalmazását a devizás ügyekben és ítélkezési gyakorlatuk rendszerszinten ellentétes az EUB döntéseivel. A C-630/23 ügy ezért bír fokozott jelentőséggel, hiszen kérdéses, hogy a Kúria az EUB ismételten félre sepri, felülértelmezi, annak szövegét átszerkeszti annak érdekében, hogy a tagállamim ítélkezésben kizárja az EUB ítéleteinek közvetlen anyagi jogi hatályát.

Az uniós jog teljes érvényesülését nem lehet korlátozni semmilyen tagállami joggal, még alkotmányos szinten sem. Az uniós jogi szaktanácsadóknak nincsen joga értelmezni az uniós jogot, így abban a kérdésben sincsen hatáskörük, hogy az uniós jog ellentétben áll-e a nemzeti joggal. Ez sérti az EUMSz 267. cikkét.

Az előzetes döntéshozatali kérdések szükségessége felől csak és kizárólag az ügyben tárgyaló bíró dönthet és e döntése kapcsán nincsen felülbírálati joga semmilyen bíróságnak, hatóságnak, fegyelmi szervnek.

~ ~ ~

Érzékelem azt, hogy a jogállamisági problémákra a bíró kar tagjai eltérően reagálnak aszerint, milyen ügyszakban ítélkeznek. A civilisztikai rész érintett a devizás ügyekben, mely kemény vonalas elvárások mentén tagadja meg az uniós jog alkalmazását. Ebbe némileg belefolynak munkaügyi bírák is, melyre az élő példát maga a Kúria adja. A közigazgatási ítélkezésben eljáró bírók világszemlélete eltérő. Van ilyen is, olyan is. Ám kétségkívül számos előzetes döntéshozatali kérdés megy ki tőlük. A büntető eljárásokban eljáró bírók az uniós jogi problémákkal nem szembesülnek úgy, mint kollégáik. Ám az, hogy nem ismerik fel a probléma lényegét, számomra elfogadhatatlan, ugyanis a jogállamiságra esküdtünk fel, és elvben minden végzett, szakvizsgázott jogásznak a vérében kellene lennie a teljes fogalomrendszernek.

Hogy mennyire akut a probléma, az alábbi EUB előtti eljárások mutatnak rá.

Az Európai Unió Bírósága előtt az alábbi fontos kötelezettségszegési eljárások vannak folyamatban:

2024. december 4-én benyújtott kereset
Európai Bizottság kontra Magyarország
C-829/24.

A Bizottság arra kéri a Bíróságot, hogy állapítsa meg, a nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi LXXXVIII. törvény elfogadásával Magyarország megsértette az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49., 56. és 63. cikkét, az elektronikus kereskedelemről szóló 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkét, a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 14., 16. és 19. cikkét, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7., 8., 11., 12., 47. és 48. cikkét, valamint a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet3 5., 6., 9. és 10. cikkét; és kötelezze Magyarországot a költségek viselésére.

A Magyar Országgyűlés 2023. december 12-én elfogadta a nemzeti szuverenitás védelméről szóló 2023. évi LXXXVIII. törvényt (a továbbiakban: vitatott törvény).

A vitatott törvény széles körű vizsgálati hatáskörrel felruházott Nemzeti Szuverenitásvédelmi Hivatalt hoz létre, amelynek a tevékenysége nagyrészt ki van zárva a bírósági felülvizsgálat alól, és amely a magyar és a nem magyar tevékenységek és érdekek közötti bináris különbségtétel alapján oly módon jogosult működni, hogy működése során Magyarország uniós tagsága és az uniós Szerződésekből eredő kötelezettségei figyelmen kívül maradnak. Közelebbről, a Bizottság úgy véli, hogy a vitatott törvény lehetővé teszi olyan tevékenységek célba vételét és korlátozását, amelyek az uniós Szerződések által az uniós polgárokra és szervezetekre ruházott jogok jogszerű kifejezései, és e polgárokat és szervezeteket olyan közhatalmi jogosítványok gyakorlásának veti alá, amelyek sértik az adatvédelmi szabályokat és összeegyeztethetetlenek több olyan alapvető joggal, amelyek a plurális és demokratikus társadalom tartóoszlopait képezik.

Illetve:

2023. március 14-én benyújtott kereset
Európai Bizottság kontra Magyarország
C-155/23. sz. ügy

A Bizottság arra kéri a Bíróságot, hogy

(1) állapítsa meg, hogy Magyarország – mivel nem hozta meg a szükséges törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket annak érdekében, hogy megfeleljen az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek1 , és nem közölte ezeket az Európai Bizottsággal, nem teljesítette az irányelv 26. cikkének (1) és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;
(2) kötelezze Magyarországot, hogy fizessen meg az alábbi két összeg közül a magasabb összegnek megfelelő átalányösszeget az Európai Bizottság részére: (i) napi 3 500 EUR, beszorozva az (EU) 2019/1937 irányelv átültetésére meghatározott határidő és a jogsértés megszüntetése, vagy annak hiányában a jelen ügyben hozott ítélet kihirdetése között eltelt napok számával, (ii) 980 000 EUR minimális átalányösszeg,
(3) amennyiben az (1) pontban megállapított kötelezettségszegés a jelen ügyben hozandó ítélet kihirdetésének időpontjában is fennáll, kötelezze Magyarországot, hogy a jelen ügyben hozandó ítélet kihirdetésének napjától kezdődően az irányelvből eredő kötelezettségeinek teljesítéséig fizessen napi 13 650 EUR kényszerítő bírságot az Európai Bizottság részére; és
(4) kötelezze Magyarországot a költségek viselésére.

Az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv hatékony rendszert hoz létre a magánszektorban vagy a közszférában dolgozó vagy ***azokkal kapcsolatban álló személyek*** *védelmére, amikor bizonyos területeken bejelentik az uniós jog megsértését. Az irányelv 26. cikkének (1) bekezdése értelmében, a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az irányelvnek 2021. december 17-ig megfeleljenek. Az említett cikk (3) bekezdése értelmében a tagállamok e rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.*

A Bizottság 2022. január 27-én felszólító levelet, 2022. július 22-én pedig indokolással ellátott véleményt küldött Magyarország részére. Magyarország azonban nem hozta meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket és nem közölte azokat a Bizottsággal.

Miután a kormányzat számára egyértelművé vált, hogy a Bizottság nem fogja tovább hagyni az illiberális államnak, aláássa az EU strukturális alapjait, azonnal aktivizálta magát egy áltudományos „munkával", melynek kelte 2025.02.03. A Szuverenitásvédelmi Hivatal olyan vélt szuverenitást vesz védelmébe, mely ebben a formában úgy nem létezik, hogy azt a 200.000.000.-EUR szankcióval és napi 1.000.000.-EUR kikényszerítő bírsággal végződő menekültjogi kötelezettségszegési eljárásban (C-123/22) is úgy tárgyalta végig az EUB, hogy a magyar Alkotmánybíróság sem tudott egyetérteni a magyar kormánnyal. Erről itt írtam: https://nepszava.us/marczingos-laszlo-a-napi-birsagokkal-boduletes-buntetest-kapott-a-magyar-allam/

„... a kormány az Alkotmánybírságot kérte fel arra, tulajdonképpen adjon védelmet az EUB ítéletével szemben. Az AB a 32/2021. (XII.20.) határozatában, 2021. december 7. napján kimondta, hogy – lényegét tekintve – amennyiben a tagállam és az EU közös hatáskörgyakorlása hiányos (nem fed le mindent), úgy Magyarország szuverénként gyakorolhatja jogait mindaddig, míg az EU nem tesz intézkedéseket a hiányosság felszámolására. Az Alkotmánybíróság azonban nem foglalhatott állást az uniós jogot illetően, mert arra nincsen hatásköre és nem is merte elvonni az Európai Unió Bíróságának jogkörét. Így jogi értékelése elvont jogi fogalomként lett meghatározott, és nem a konkrét ügyben oldja fel a vitát.

... az AB elismerte, Magyarország az uniós csatlakozásával nem szuverenitásáról mondott le, csak egyes hatáskörök gyakorlását közös gyakorlását tette lehetővé. Ebből arra következtettek, hogy minden olyan terület marad tagállami szuverenitás körében, ahol a tagállamok nem állapodtak meg a hatáskörök kizárólagos gyakorlásában. E triviális megállapítás nem igényelt ugyan AB-eljárást, azonban olyan jogi véleményt körvonalaztak, hogy a közös hatáskörgyakorlás körében a tagállam mindenképpen fenntartja a szuverenitását. Ehhez azonban azonnal hozzáfűzték, hogy e jog gyakorlása körében a tagállamok tartózkodnak minden olyan magatartástól, mely az uniós jog teljes érvényesülése ellen hat. Magyarán, ha az unió leszabályoz egy területet (és az EUB esetleges ítéletei ezt értelmezik is), akkor a tagállamok nem tesznek ez ellen semmit. Ezért érdekes a devizás ügyekben a Kúria (és általában a bíróságok), illetve a magyar jogalkotó eljárása a teljes érvényesülés korlátozása, avagy kizárása érdekében.

Az AB határozata számomra elfogadható érveket sorakoztat fel, magam is egyetértek azokkal különösen azért, mert nem tették vitássá a lojalitás elvét, a teljes érvényesülés elvét. A párhozamos vélemények közül kiemelhető dr. Czine Ágnes érvelése, mely utal a C-26/62 Van Gend & Loos ítéletre, az uniós jog primátusa elvére, a Simmenthal-ítéletre, etc. Valójában az AB nem kérdőjelezte meg azon uniós jogforrásokat, ítéleteket, melyeket egyébként a devizás ügyekben eljárva a Kúria és az alsóbb fokú bíróságok rendszerszinten megtesznek. Dr. Szabó Marcell párhuzamos véleménye is fontos számomra, ugyanis a C-16/83 Prantl-ítéletre hivatkozott, mely szerint, amennyiben a tagállam és az EU is alkothat jogot egy adott területen, de ha az EU jogalkotása az egész területet lefedi, teljes rendszert alkot, úgy a tagállamoknak e területen már nincsen hatáskörük (szabályozásra)."

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.
Telefon/fax: 06(30)500-4662
E-mail: office@drmarczingos.hu
www.drmarczingos.hu

A Szuverenitásvédelmi Hivatal a való tényeket szokás szerint elferdíti, és lényegét tekintve pont úgy jár el, mint a Kúria és az alsóbb fokú bíróságok a fogyasztói perekben: egyszerűen lehazudják az egyes EUB előtti ügyekben hozott ítéletek szövegét, etc:

Az uniós intézmények jogi eszköztárát figyelembe véve a fentiek egyrészt azt jelentik, hogy a bizottság – végső soron bírság kiszabásával járó – kötelezettségszegési eljárást indíthat azon tagállamokkal szemben, amelyeknek bíróságai a saját alkotmánybíróságuk iránymutatását követve eltérnek az Európai Unió Bírósága által kívánatosnak tartott jogalkalmazástól.

Másrészt egy ilyen – az uniós jog elsőbbségét tagadó – szuverenista nemzeti bírósági gyakorlat „vádpontként" jelenhet meg az adott tagállammal szemben indított jogállamisági eljárásban, így az uniós források korlátozásához vezethet. Harmadrészt ez az EU-s gyakorlat egy adott tagállamban – amennyiben a nemzeti bíróságok az európai uniós jog elsődlegességét követik – blokkolhatja valamely alkotmányos alapelv, illetve alapvető jog érvényesülését, az államigazgatást és a bírósági szervezetet pedig az alkotmánybíróság ellen fordíthatja.
https://szuverenitasvedelmihivatal.hu/hirek/szuverenitasi-kockazatok-az-unios-birosagi-aktivizmus

Miután egy tagállam alkotmánybírósága nem bír hatáskörrel az uniós jog értelmezése kapcsán, nem is nagyon tesz ezt meg. A C-123/22 ügyben fentebb érintett AB eljárásban a magyar alkotmánybíróság ki is jelentette, nem fog semmilyen uniós jogi értelmezést adni. A Szuverenitásvédelmi Hivatal azonban populista, illiberális és áltudományos módon hazugságokat épít be „művébe".

Teljesen friss információ, hogy a Kúria elnöke be kívánja vetni azt az Uniós jogi Szaktanácsadói Hálózatot, mely kapcsán korábban már megfogalmaztam azon aggályaimat, hogy a szervezet sérti az ítélkezés integritását, felszámolja a bírók függetlenségét, és kívülről beavatkozva határozza meg ügycsoportonként az elvárt ítéletek tartalmát.

A Kúria elnöke arra utasította a kúriai európai jogi bírósági szaktanácsadókat, hogy munkájuk során az alkotmányos önazonosság és a keresztény kultúra védelmét helyezzék az EU-jog elé. Emellett létrehozott egy új szervezet is, amely részt venne a „nemzeti álláspont" **kidolgozásában az uniós ügyekben, vagyis a kormány jogi tanácsadója lenne. Az EU joggyakorlatát kinevezése óta kritizáló Varga Zs. András a jogegységi határozatok és a fegyelmi bíróságok támadása mellett ezzel is befolyásolná a bírók ítélkezését – állítják szakértők.**

Az utóbbi módosítás egy több mint húsz éve létező intézménnyel, az európai jogi szaktanácsadókkal foglalkozik. Még az EU-csatlakozás előtt képeztek ki bírókat az EU-jogból oktatási célból, emiatt nemzeti trénernek nevezték őket. Közöttük volt például Senyei György Barna, az Országos Bírósági Hivatal (OBH) mostani elnöke is.

Feladatuk időközben átalakult tanácsadássá, és az OBH előző (első) elnöke, Handó Tünde hálózatba szervezte őket. (Tagjaik között nemcsak bírók, hanem bírósági titkárok is vannak.) Az OBH elnökének 2016-os utasítása szerint a hálózat célja, hogy hatékonyan elősegítse az európai uniós jog megfelelő alkalmazását a magyar igazságszolgáltatási rendszerben, hogy „a bírák a szaktanácsadó kollégáik speciális ismereteire támaszkodva alkalmazzák az uniós joganyagot, megismerjék az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatát".

Az ítélkező bíró ugyanakkor nem köteles hozzájuk fordulni, vagy a tanácsadótól kapott jogértelmezésnek megfelelően meghozni az ítéletét. Azt is megteheti, hogy előzetes döntéshozatali kérelemmel magához az uniós bírósághoz fordul jogértelmezést kérve.

Az európai jogi szaktanácsadók munkáját tehát az OBH elnöke szabályozza. A Kúria Kommunikációs Osztálya is hozzá irányított az európai jogi szaktanácsadókkal kapcsolatos kérdéseinkkel. Kérdéses, hogy a Kúria-elnöknek volt-e akár kiegészítő szabályozásra is jogosítványa velük kapcsolatban. Egyébként az OBH és a Kúria elnöke között más területeken is vannak hatáskörrel kapcsolatos viták, mert a törvények szerint a Kúria működése jórészt független a bírósági szervezet többi részétől.

Varga Zs. András a Kúrián működő európai jogi szaktanácsadókra új feladatot osztott az szmsz-ben. Az eddigi belső szabályozásban ők a Kúria Nemzetközi Főosztályára (ami a Kúria nemzetközi kapcsolatait működteti) vonatkozó részben pusztán megemlítve szerepeltek. (Ami logikus is, ha az OBH-elnök hivatott szabályozni őket.) A Főosztály „…ellátja az európai jogi szaktanácsadókkal együttműködve az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának a bírói karral történő megismertetésével kapcsolatos feladatokat" – írta a korábbi szmsz.

2025-től ez változott, a Kúria-elnök jogértelmezésük kereteit is markánsan kijelölte. „Az európai jogi szaktanácsadók alapvető feladata – **a bíróságoknak az Alaptörvényből következő, Magyarország alkotmányos önazonosságának és keresztény kultúrájának védelmére vonatkozó feladatát szem előtt tartva** –a jogi tanácsadás (…) az uniós jog alkalmazásának (…) kérdéseiben, az elsődleges és másodlagos jogszabályainak hatályához kapcsolódó, továbbá **az előzetes döntéshozatali eljárást érintő bármely kérdésben, különösen a nemzeti bíróságok és az Európai Unió Bírósága feladatainak világos szétválasztása,** valamint (…) az Európa Tanács jogi eljárásainak és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek és joggyakorlatának értelmezésében; **elősegítve az Európai Unió joga által megállapított, általánosan kötelező magatartási szabályoknak** az Alaptörvényben foglalt alapvető jogok figyelembevételével való érvényre juttatását, az Alaptörvénnyel összhangban való értelmezését."

Varga Zs. András egy új szervezeti egységet is létrehozott a Kúrián: a Bírósági Együttműködési Osztályt egy osztályvezető besorolású igazságügyi alkalmazott (bírósági szlengben: iaszos) vezeti. Az osztály feladata, hogy közreműködjön „az Európai Unió Bírósága, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatos nemzeti álláspont kialakításában".

(Szerző: Kerényi György)
https://www.szabadeuropa.hu/a/varga-zs-andras-a-kuriat-is-bevetne-a-kormany-oldalan-annak-unios-pereiben/33301647.html?fbclid=IwY2xjawIPDIxleHRuA2FlbQIxMAABHdGYOfWOnk3g5NjaCad1JRwU_Rir_JqgMNDGbqUgqMzErScAjGEZYCqb-A_aem_yzzZrvPa6tLlZiH-flhGiQ

A fentebb tárgyalt jogi anomáliákat jeleztem az EUB elnöke felé és becsatoltam az EUB előtti C-630/23 eljárásban is, azonban az EUB eljárási szabályzata alapján az előzetes döntéshozatali eljárásban nem vehetik figyelembe utólagos beadványomat, vagy az elnöknek címzett levelem tartalmát. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Európai Bizottságnak nem kellene felébrednie, és a 93/13 fogyasztóvédelmi irányelvvel ellentétes hazai ítélkezési gyakorlat miatt a régi Pilot eljárás átfordítania SOS kötelezettségszegési eljárásba.
https://drmarczingos.hu/2024/10/28/az-europai-birosag-elnokenek-megkeresese/

Felteszem azonban a kérdést: mi gyorsította fel a Kúria elnökének lépteit az uniós jogi ítélkezés kapcsán és miért gyártanak ehhez általtudományos alapokat bírók, jogászok, politikusok és agitátorok?

A magyar bírói kar uniós jogi gyakorlatát jellemzi az, hogy az EUB ítéletek közvetlen anyagi jogi hatálya alól eloldják magukat, jószerével kétségbe vonják az EUMSz 267. cikke alapján meghatározott kizárólagos hatáskörüket is az uniós jog értelmezéséhez. Hiszen a Magyar Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi főbiztosa, dr. Szabó Kálmán is értésemre adta, egy magyar ügyvéd lételeme az, hogy értelmezze a jogot, így az uniós jogot is. Ha a MÜK azonban ezen a szakmai alapokon szervezi magát, akkor nem csak nem mennek az ügyvédek demonstrálni a jogállamért, hanem bárki bátran kétségbe vonhatja az uniós jog primátusát, az EU alapszerződéseit és – habár maga az Üttv. tilalmazza – munkájának lényegi részét képezheti az uniós jog megkerülése, megsértése. Ilyen az EU más tagállamában elő nem fordulhat, idehaza megtűrt, néha megdicsért. Ellenben, ha én kétségbe vonom a bíróságok pártatlanságát és függetlenségét, azonnal beindulhat egy fegyelmi eljárás, chilling effect, ami odáig is vezethet, hogy egy adott ügyben nem hivatkozhattam a Nürnbergi perekben hozott ítéletekre, illetve a Radbruch-formulára. Ez 250.000.-Ft pénzbírságot jelentett.

Mi lehet azonban egy ügyvéd, vagy egy jogkereső állampolgár eszköztárában annak ellenében, hogy a fogyasztó vagy bárki más joghoz való hozzáférését, uniós jogban biztosított alanyi jogait ne vegyék figyelembe és a jogforrási hierarchia csúcsára a magyar bírók ne a kúriai vagy politikai elvárásokat állítsák, hanem az EUB jogszabályait és az EUB ítéleteit?

A) Uniós jog megsértésének bejelentése

A 2019/1937 irányelvet a magyar jogba igen megkésve és hiányosan ültette át a jogalkotó, így felettébb nem lehet kérdéses, hogy az irányelvvel ellentétes magyar szabályokat nem lehet alkalmazni, és a nem implementált, illetve ellenkező részek helyett az irányelv közvetlenül hatályosul.

Ám a magyar igazságszolgáltatásban nem állították fel azon szervezeti kereteket, melyeken belül lehetséges vizsgálni a bejelentéseket. Személyes tapasztalatom az ügyvédi kamarák, bíróságok és ügyészségek tekintetében van, tehát szomorú, de meg kell állapítanom, az igazságszolgáltatás hivatásrendjei nem tettek eleget az irányelv által támasztott követelményeknek.

Ettől eltekintve rendre megteszem bejelentéseimet, melyek során – döntő részben – egy adott ügyfél jogi képviselőjeként járok el. Kicsiny részben állampolgárként lépek fel. Hogy mi lett ezen eljárások eredménye? SEMMI.

B) Büntető feljelentés

Az általam képviselet fogyasztók a perekben jellemzően felperesként jelennek meg és azért kénytelenek bírósághoz fordulni, mert a tisztességtelen hitelezők és jogutódjaik a magyar állam által biztosított önkényes, jogellenes keretek között érvényesítik azon vélt jogaikat, melyek a tisztességtelen, semmis fogyasztói kölcsönszerződésekből fakadnak.

A 2008-2013 közötti magyar bírói gyakorlat felismerte – igen lassan – hogy a fogyasztói kölcsönszerződés részéivé váló bizonyos feltételek tisztességtelenek, így azok joghatást nem válthatnak ki. Sorra mondták ki a perbe vitt jogok megalapozottságát és deklarálták a szerződések TELJES érvénytelenségét. Más kérdés, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeivel nem tudtak mit kezdeni.

A tömeges perlések elkerülése érdekében a Kúria lépéskényszerben volt, és kiküldte kérdéseit az EUB-hez. A C-26/13 Kásler-ügy azonban nem úgy sült el, ahogyan arra a Kúria számított. Ugyanis a felülvizsgálat tárgyává tette jogerős ítélet ugyan megállapította a szerződés teljes érvénytelenségét (nem tették vizsgálat tárgyává a részleges vs teljes semmisséget), de a szerződést érvényessé nyilvánították az OTP érdekében.

Az EUB kimondta, hogy nincsen hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, a szerződés a 93613 irányelv 6. cikk (1) bekezdése alapján kieső tisztességtelen feltétel nélkül teljesíthető-e. Ám a Kúria a kérdés feltevésében már utalt arra, nem teljesíthető, mert az már egy teljesen más jellegű szerződést eredményezne. Az EUB egyértelműsítette, hogy a 6. cikk alapján a tisztességtelen feltétel kiesik. A feltétel utólagos behelyettesítéséhez a tagállami bíróságnak csak akkor van joga:

- *ha a semmisség nem csak a tisztességtelen rész kiesésére korlátozódik, hanem az egész szerződés megdől (ezt a perben kell konkrétan megvizsgálni)*
- *ha a fogyasztót meg kell védeni attól a különösem káros következménytől, hogy a teljes semmisség esetében a kapott kölcsön összegét egyösszegben kelljen azonnal visszatéríteni. Ebben a kérdésben a fogyasztó kinyilvánított szándéka ügydöntő*
- *és csak a szerződéskötéskor létező diszpozitív szabály helyettesíthető be.*

A Kásler-védelem azóta is alkalmazott és az EUB ebből vezette le későbbi értelmezési gyakorlatát is.

A C-118/17 Duna-ítélet és a C-932/19 Kraváczné-ítélet egyértelműsítette, hogy

- *a perbíróságnak hivatalból kell megvizsgálnia azt, hogy a tisztességtelen feltétel kiesésével visszamaradó szerződéses tartalom teljesíthető-e (C-453/10 Perenicova-ítélet)*
- *ha a maradék tartalommal teljesíthető, akkor az irányelv 6. cikk (1) bekezdése alapján a behelyettesítés kizárt, azzal a tartalommal kell teljesíteni. [Egyébként a 6. cikk (1) bekezdését a rPtk. 239.§ (2) bekezdése implementálta, így megőrizte a szabály kógens jellegét]*
- *a fogyasztó azon joga elvonhatatlan, hogy a tisztességtelen feltétel elhagyásával azon jogi és ténybeli állapotot állítsa helyre a jogvitában a bíróság – ez egyébként a tagállami jogalkotóra is kötelező – melyben a fogyasztó az említett tisztességtelen feltétel megkötésének hiányában lenne.*
- *a fogyasztónak joga van tiltakoznia azon beavatkozással szemben, melyet a magyar állam a DH törvények kiegészítő rendszerével rá erőltet.*

Az EUB később tovább pontosította értelmezését, így a C-19/20 ítélet részletezte a bíróságok által a kontradiktórius eljárásban kiadandó tájékoztatások kötelezettségét,

vagy a C-6/22 ítéletben azt, hogy egy tagállami kógens norma az irányelvnek megfelelően nem helyettesíthető be.

A Kúria és az alsóbb fokú bíróságok pontosan tudják, hogy tevékenységük irányelvet sért, célzatosan szolgálják ki a Kúria elvárásait – melyet annak elnöke pont most nyomatékosít a keresztényi értékek uniós jog elé helyezésével.

Mivel a polgári perekben a bíróságok pont ugyanazt a magatartást valósítják meg az EUB ítéletek hatályának korlátozásával és az uniós jog primátusának tagadásával, rendszerszinten megegyező módszerek jelennek meg:

a) A DH1 tv. 3.§ (1) bekezdésében megfogalmazott megdönthetetlen törvényi vélelem alól eloldják magukat és kifejtik, hogy hiába nem lehet megkérdőjelezni a vélelem hatályát, mégsem volt a szerződés SOHA érvénytelen, mert a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens rendelkezést a jogalkotó már – bírói közreműködés nélkül – behelyettesítette, így azzal kizárták nem csupán a 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdésében foglalt kógens norma hatályát, hanem a rPtk. 239.§ (2) bekezdésében foglalt kógens norma hatályát is. A bíróságok ezzel rendszerszinten azt nyilvánítják ki, hogy az EUMSz 102. cikk megsértésével és a teljes EU jogrend megsértésével – nyilván valamilyen keresztény értékrend szerint – a magyar jog speciális szabályával felül lehet írni az uniós jog kógens normáit is.

b) A fentieket a Fővárosi Ítélőtábla mellett más bíróságok is átvették, hiszen ez az érvelés a Kúriától származik.

c) A legfurcsább bírói érvelés – mely általános jelleget öltött – az, hogy a fenti behelyettesítés nem tartozik az uniós jog hatálya alá.

[33] Az ítélőtábla rámutat továbbá, hogy a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése nem tartozik az irányelv hatálya alá, így annak tisztességtelensége eleve nem tehető vizsgálat tárgyává. A felperesi hivatkozással szemben erről a kérdésről az EUB több magyar vonatkozású ügyben is állást foglalt. A EUB a C-51/17. számú „Ilyés" ügyben hozott ítéletének 62-64. pontjában az irányelv 1. cikkének (2) bekezdésére utalással megállapította, hogy a DH1 törvény 3. § (2) bekezdésével a deviza alapú szerződésekbe léptetett MNB árfolyam alkalmazását előíró feltétel olyan feltételnek minősül, amely kötelező jogszabályi rendelkezést tartalmaz, ezért nem tartozik az irányelv hatálya alá.

Az EUB a C-118/17 ügyben már állást foglalt ennek kapcsán:

*40 Jóllehet a magyar jogalkotó úgy orvosolta a hitelintézetek azon gyakorlatához kapcsolódó problémákat, hogy árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltételeket tartalmazó kölcsönszerződéseket kötnek, hogy e szerződési feltételeket törvényi úton módosította, miközben a kölcsönszerződéseket érvényben tartotta, az ilyen megközelítés megfelel az uniós törvényhozó által a 93/13 irányelv, és többek között ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének keretében követett **célkitűzésnek**. E cél ugyanis a felek közötti egyensúly helyreállítása elvileg egy szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés semmissé nyilvánítása (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i Pereničová és Perenič ítélet, C-453/10, EU:C:2012:144, 31. pont).*

*41 **Ugyanakkor** e 6. cikk (1) bekezdését illetően a Bíróság azt is kimondta, hogy azt úgy kell értelmezni, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást; ezen értelmezésnek azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne (lásd ebben az*

értelemben: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 61. pont).

42 Noha a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételeknek a fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának, attól még a jogalkotó e vonatkozásban köteles tiszteletben tartani az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből következő követelményeket.

*43 Az ugyanis, hogy bizonyos szerződési feltételeket jogszabály útján minősítettek tisztességtelennek és semmisnek, valamint azokat az adott szerződés érvényben tartása érdekében új szerződési feltételekkel helyettesítették, **nem fejthet ki olyan hatást, amely gyengíti a fogyasztók számára biztosított – a jelen ítélet 40. pontjában felidézett – védelmet**.*

44 A jelen ügyben, jóllehet a Dunai Zs. által benyújtott kereset az eredetileg a bankkal kötött kölcsönszerződésben foglalt, árfolyamrésre vonatkozó feltételen alapult, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a fent hivatkozott nemzeti jogszabályok, amelyek az ilyen jellegű szerződési feltételeket tisztességtelennek nyilvánították, lehetővé teszik-e azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben Dunai Zs. az ilyen tisztességtelen feltétel hiányában lett volna, többek között azzal, hogy biztosítják az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – Dunai Zs. kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (lásd ebben az értelemben: 2018. május 31-i Sziber ítélet, C-483/16, EU:C:2018:367, 53. pont).

*45 Ebből következően a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely az eljáró bíróság számára nem teszi lehetővé, hogy helyt adjon a kölcsönszerződés valamely, árfolyamréssel kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatti megsemmisítésére irányuló olyan kérelemnek, mint amilyen az alapügyben szerepel, **feltéve hogy az ilyen szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen szerződési feltétel hiányában lett volna**.*

az irányelv hatálya kapcsán:

*38 Mindemellett az előzetes döntéshozatalra előterjesztett három kérdés nem magukra az említett jogszabályok által utólagosan a kölcsönszerződésekbe illesztett szerződési feltételekre, hanem **e jogszabályoknak a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében az eredetileg az érintett kölcsönszerződésekben szereplő árfolyamra vonatkozó szerződési feltételt illetően biztosított védelemmel kapcsolatban kifejtett hatására irányul**.*

A C-932/19 ítélet ugyanezt mondta ki:

28 A 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése kétségkívül kizárja az irányelv hatálya alól azokat a szerződési feltételeket, amelyek „kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket” tükröznek, amely fordulat az említett irányelv tizenharmadik preambulumbekezdése fényében egyaránt magában foglalja azokat a nemzeti jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a szerződő felek között azok választásától függetlenül alkalmazandók, valamint azokat, amelyek diszpozitív jellegűek, vagyis amelyek alapértelmezés szerint, a felek közötti eltérő megállapodás hiányában alkalmazandók (lásd ebben az értelemben: 2020. március 3-i Gómez del Moral Guasch ítélet, C-125/18, EU:C:2020:138, 29–32. pont; 2021. április 14-i Credit Europe Ipotecar IFN és Credit Europe Bank végzés, C-364/19, EU:C:2021:306, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 A Bíróság továbbá már kimondta, hogy az 1. cikk (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a 93/13 irányelv hatálya nem terjed ki a kötelező érvényű nemzeti jogszabályi rendelkezéseket tükröző azon kikötésekre, amelyek a kölcsönszerződés fogyasztóval történő megkötését követően váltak a szerződés részévé, és amelyek arra irányulnak, hogy a szerződés valamely semmis kikötése helyébe az érintett tagállam nemzeti bankja által meghatározott árfolyamot léptessenek, amint azt a magyar jogszabályok, különösen pedig a DH 1. törvény 3. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezések előírják (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 20-i OTP Bank és OTP Faktoring ítélet, C-51/17, EU:C:2018:750, 62–64. és 70. pont; 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 37. pont).

30 *Mindazonáltal, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik,* ***a feltett kérdés nem magukra a magyar jogszabályok által utólagosan a kölcsönszerződésekbe illesztett szerződési feltételekre vonatkozik, hanem arra irányul, hogy e jogszabályok milyen hatást fejtenek ki azon védelemmel kapcsolatban, amelyet az eredetileg az érintett kölcsönszerződésekben szereplő árfolyamra vonatkozó szerződési feltételt illetően a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése biztosít. Márpedig a 2019. március 14-i Dunai ítélet*** *(C-118/17, EU:C:2019:207) alapjául szolgáló ügyben a Bíróság hasonló ténybeli és szabályozási összefüggésben lefolytatta e cikk értelmezését. Következésképpen* ***nem tűnik úgy, hogy az alapeljárás tárgya kívül esik ezen irányelv hatályán, ahogyan azt az irányelv 1. cikkének (2) bekezdése meghatározza.***

illetve

37 *E bíróság először is azt kívánja megtudni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével ellentétes-e az olyan nemzeti jogi rendelkezés, mint amely a DH 1 törvény 3. §-ában szerepel, és amely megakadályozza, hogy az eljáró bíróság helyt adjon a fogyasztónak az árfolyamrésre vonatkozó kikötés tisztességtelen jellegére alapított, a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kérelmének, még akkor is, ha e bíróság úgy ítéli meg, hogy a szerződés fenntartása ellentétes lenne a fogyasztó érdekeivel, különös tekintettel az árfolyamkockázatra, amely a fogyasztót az említett szerződés egy másik kikötése értelmében továbbra is terheli.*

38 Márpedig a 2019. március 14-i Dunai ítélet (C-118/17, EU:C:2019:207) alapjául szolgáló ügyben, amely a jelen ügyhöz hasonló jogi és ténybeli háttérbe illeszkedik, a Bíróságnak már válaszolnia kellett egy hasonló kérdésre.

39 *Először is, ezen ítélet 36. és 37. pontjában a Bíróság megállapította az árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelen kikötés helyébe lépő, és* ***az említett ügyben az érintett magyar jogszabályok, különösen a DH 1 törvény 3. §-a értelmében visszamenőleges hatállyal a kölcsönszerződés szerves részévé váló kikötéseket illetően, hogy a kötelező érvényű nemzeti jogszabályi rendelkezéseket tükröző ilyen kikötések nem tartoznak a 93/13 irányelv hatálya alá, mivel az az 1. cikkének (2) bekezdése értelmében nem alkalmazandó a kereskedő és a fogyasztó közötti szerződésben szereplő, a nemzeti szabályok által meghatározott feltételekre.***

40 *Továbbá, ami az árfolyamrésre vonatkozó, a kölcsönszerződésekben eredetileg szereplő kikötést, valamint azokat a hatásokat illeti, amelyeket az említett szabályozás a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő, e kikötéssel kapcsolatos védelmi biztosítékokra gyakorol, a Bíróság az említett ítélet 38. és 40. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy amennyiben a magyar jogalkotó orvosolta az árfolyamrésre vonatkozó kikötést tartalmazó szerződésekhez kapcsolódó gyakorlati problémákat azáltal, hogy előírta e kikötés felváltását, és így biztosította az érintett szerződések érvényességét, az ilyen megközelítés megfelel az uniós jogalkotó által az említett irányelv, azon belül is különösen a 6. cikk (1) bekezdése keretében követett célkitűzésnek, amely a felek közötti egyensúly helyreállítása, főszabály szerint a szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés érvénytelenségének megállapításával.*

41 *A Bíróság pontosította, hogy* ***a nemzeti jogalkotónak továbbra is tiszteletben kell tartania a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményeket, és hogy az a tény, hogy valamely szerződési kikötést jogszabály útján tisztességtelennek nyilvánítottak és megállapították a semmisségét, majd az érintett szerződés fennmaradása érdekében felváltották, nem járhat azzal a hatással, hogy gyengíti az ezen irányelv által a fogyasztóknak biztosított, a jelen ítélet 39. pontjában hivatkozott védelmet*** *(lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 41–43. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 77–79. pont).*

42 *Végül, ami az eljáró bíróság – a tisztességtelen kikötés fennállása miatt a szerződés egésze érvénytelenségének megállapítására vonatkozó – hatáskörét illetően a tagállamok által támasztott korlátokat illeti, a Bíróság megállapította, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megakadályozza, hogy az eljáró bíróság – azon az alapon, hogy az árfolyamrésre vonatkozó kikötés tisztességtelen – helyt adjon a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapításra irányuló kérelemnek, feltéve, hogy az ilyen kikötés tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne, többek között azzal, hogy a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot, aminek vizsgálata az eljáró bíróság*

feladata (lásd ebben az értelemben: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 61–66. pont; 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 44., 45. és 56. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 51. és 52. pont).

43 *Mindezek a megfontolások teljes mértékben átültethetők az olyan jogvitára, mint amely az alapeljárásban szerepel, és relevánsak a jelen ügyben előterjesztett kérdés megválaszolása szempontjából.*

44 *Így a Bíróság – a jelen ítélet 41. és 42. pontjában hivatkozott – ítélkezési gyakorlatának megfelelően, amennyiben a benyújtott kereset az árfolyamrésre vonatkozó, az OTP Jelzálogbankkal és társaival kötött kölcsönszerződésekben eredetileg szereplő kikötésen alapul, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alkalmazandó nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az ilyen jellegű kikötések semmisek és amelyek helyébe másik kikötés lép, lehetővé teszi-e azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben az alapeljárás felperese az ilyen tisztességtelen kikötés hiányában lenne, különösen azáltal, hogy a fogyasztónak jogot biztosítanak az érintett eladó vagy szolgáltató által jogalap nélkül beszedett összegek visszatéríttetésére (lásd analógia útján: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 51. és 52. pont).*

A hivatkozott C-51/17 Ilyés-ítélet így szól:

51 *Így meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a második kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy ezen irányelv hatálya kiterjed a kötelező érvényű olyan nemzeti jogszabályi rendelkezések útján módosított feltételekre, amelyeket a kölcsönszerződés fogyasztóval történő megkötését követően fogadtak el, és amelyek arra irányulnak, hogy más szabályt léptessenek a szerződés valamely semmis feltétele helyébe, a kölcsön fennmaradó összegének számítása szempontjából előírva a Magyar Nemzeti Bank által meghatározott árfolyamot, ezzel együtt pedig a fogyasztónál hagyva az abban az esetben fennálló árfolyamkockázatot, ha a nemzeti fizetőeszköz leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték.*

52 *Emlékeztetni kell arra, hogy a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, amely a kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket tükröző feltételekre vonatkozik, az irányelv hatálya alóli kizáró szabályt tartalmaz. A Bíróság már megállapította, hogy e kizáró szabály két feltétel fennállását feltételezi. Egyrészről a szerződési feltételnek törvényi vagy rendeleti rendelkezést kell tükröznie, másrészről e jogszabályi rendelkezésnek kötelező érvényűnek kell lennie (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 20-i Andriciuc és társai ítélet, C-186/16, EU:C:2017:703, 27. és 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).*

53 *A 93/13 irányelv szerinti szabályozás alkalmazásának kizárására irányuló e szabályt az igazolja,* **hogy joggal feltételezhető***, hogy a nemzeti jogalkotó a meghatározott szerződések feleit megillető jogok és az őket terhelő kötelezettségek összességére nézve egyensúlyt teremtett (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i RWE Vertrieb ítélet, C-92/11, EU:C:2013:180, 28. pont).*

57 *A jelen esetben nem vitatott, hogy a DH 1 törvény 3. §-át és a DH 3 törvény 10. §-át a devizában nyilvántartott kölcsönszerződések megkötését követően fogadták el, mivel a nemzeti jogalkotó tisztességtelennek ítélte az árfolyamrésről szóló azon feltételt, amelyet az ilyen szerződések általában tartalmaztak, ezzel összefüggésben pedig úgy határozott, hogy a szerződésekben előírt módon meghatározott árfolyam helyébe a nemzeti bank által meghatározott árfolyam lépjen.*

58 *A Bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűnik, hogy* ***e törvényeket sajátos összefüggésben fogadták el****, amennyiben azok a Kúria 2/2014. sz. polgári jogegységi határozatán alapulnak, amelyben e bíróság az árfolyamrésről és az egyoldalú szerződésmódosítási jogról szóló, a devizában nyilvántartott és fogyasztókkal megkötött hitel- vagy kölcsönszerződésekben foglalt feltételek tisztességtelenségéről, illetve vélelmezett tisztességtelenségéről határozott.*

59 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy mind a Kúria említett határozata, mind pedig a DH 1 törvény a 2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítéleten (C-26/13, EU:C:2014:282) alapul.

*60 A Bíróság **ezen ítélet 82. pontjában megállapította**, hogy bizonyos körülmények között a tisztességtelen feltételnek a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével való helyettesítése megfelel a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdése **céljának**, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint e rendelkezés arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse, nem pedig arra, hogy a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződést semmissé nyilvánítsák.*

61 Ha ugyanis a nemzeti bíróság nem lenne jogosult arra, hogy a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesítse az olyan tisztességtelen feltételt, amelynek kihagyásával az érintett szerződés nem lenne teljesíthető, e bíróság kénytelen lenne a szerződést teljes egészében semmisnek nyilvánítani. Ez különösen hátrányos következményeknek tehetné ki a fogyasztót, mivel az ilyen semmissé nyilvánításnak főszabály szerint az a következménye, hogy a részletekben megfizetendő fennmaradó kölcsönösszeg azonnal esedékessé válik, ami azzal a kockázattal jár, hogy meghaladja a fogyasztó pénzügyi képességeit, és ezért jobban bünteti őt, mint a hitelezőt, amely ennek következtében lehetséges, hogy nem lesz annak elkerülésére ösztönözve, hogy ilyen kikötéseket illesszen az általa kínált szerződésekbe (lásd ebben az értelemben: 2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13, EU:C:2014:282, 83. és 84. pont).

62 Márpedig ami az alapügyet illeti, a Bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűnik, hogy amikor a nemzeti jogalkotó a DH 1 törvény 3. §-ának (2) bekezdése és a DH 3 törvény 10. §-a értelmében olyan feltételt léptetett az árfolyamrésről szóló feltétel helyébe, amely előírja, hogy a szerződő felek között a Magyar Nemzeti Bank által meghatározott, az esedékesség időpontjában jegyzett árfolyamot kell alkalmazni, az ilyen típusú kölcsönszerződésekben foglalt kötelezettségekre vonatkozó bizonyos feltételeket szándékozott meghatározni.

63 E tekintetben a Bíróság már megállapította, hogy a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy ez az irányelv nem alkalmazandó az eladó vagy szolgáltató, valamint a fogyasztó között létrejött szerződésben szereplő azon feltételekre, amelyeket valamely nemzeti szabályozás határoz meg (lásd ebben az értelemben: 2017. december 7-i Woonhaven Antwerpen ítélet, C-446/17, nem tették közzé, EU:C:2017:954, 31. pont).

64 Ebből következik, hogy a jelen ítélet fenti 62. pontja szerintiekhez hasonló olyan szerződési feltételek, amelyek kötelező érvényű jogszabályi rendelkezéseket tükröznek, nem tartozhatnak a 93/13 irányelv hatálya alá.

69 Másfelől az, hogy az árfolyamrésre vonatkozó feltételek a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése értelmében így ki vannak zárva ezen irányelv hatálya alól, nem képezi akadályát annak, hogy az ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből és 7. cikkének (1) bekezdéséből, valamint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából – ahogyan azt többek között a 2018. május 31-i Sziber ítélet (C-483/16, EU:C:2018:367) 32–34. pontja felidézte – eredő követelmények továbbra is alkalmazandók legyenek az ezen irányelv által szabályozott minden egyéb kérdésre, különösen pedig azokra az eljárási szabályokra, amelyek lehetővé teszik a jogalanyokat az említett irányelv alapján megillető jogok tiszteletben tartásának biztosítását.

Ennél fogva a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében meghatározott kógens norma vizsgálata nem tartozik a 93/13 irányelv hatálya alá. Pont ebből fakadóan nincsen olyan EUB ítélet, mely azt mondaná, hogy a norma „nem irányelvet sértő”.

Ellenben a tagállami kógens norma szerződésre és a védelemre gyakorolt hatása a C-26/13, C-51/17, C-118/17, C-932/19 alapján vizsgálható az irányelv hatálya alá tartozik. És e körben a magyar bíróság nem bar hatállyal a vizsgálat megtagadására.

Márpedig a magyar bíróságok – két eset kivételével -megtagadták a vizsgálat lefolytatását, nem engedték az uniós jog tényleges érvényesülését és a hatékony bírói jogvédelem szintjét nullára csökkentették. A hivatkozási alap a nemzeti szuverenitás, az uniós jog primátusának tagadása volt. Illetve egyes EUB ítéletek felülmérlegelése, szövegének csonkítása, megváltoztatása a főbb módszer.

A feljelentések mindegyikét a polgári perben megtapasztalt unfair eljárások, nyilvánvalóan tudatos uniós jogsértések miatt kellett megtennem. Mindegyik esetben a 2019/1937 irányelv hatálya alá tartozó módon fejtettem ki aggályaimat.

a) A bíróságok pártatlansága és függetlensége kapcsán tapasztalható aggályok miatt az EUB előzetes döntéshozatali eljárását kértem, ugyanis magyar bíróságnak nincsen hatásköre eljárni e kérdésben. A perbíróságok mégis a Pp. alapján, erre vonatkozó kérelem hiányában, kizárási kérelemként bírálták el az előzetes döntéshozatali kérdést. Ami bűncselekmény megalapozott gyanúját veti fel.
b) A perbíróságok nem hajlandóak lefolytatni vizsgálatot a szerződés részleges ve teljes semmissége miatt.
c) A perbíróságok a Kúria elvárása szerint igazodnak, hiszen a felülbírálati bíróságok nem tűrik meg az uniós jog primátusát.
d) A perbíróságok pontosan tudják, hogy eloldják magukat az uniós jog hatálya alól, contra legem ítélkezésük önkényes, de bíznak az ügyészség korrupciójában, hiszen a bírók és ügyészek saját vétőképtelenségüket emelték a jog uralma fölé. Azaz, büntetlenségük teljes tudatában bármit megengednek maguknak.

Nézzük az esetjogot:

A. BKKB 17.Bnyfi.7066/2024/3 – dr. Matusik Tamás bíró – 2024.10.29.

A Fővárosi Ítélőtábla előtti M.Gy. vs OTP perben (16.Gf.40.298/2023.) perben, a felperesi fogyasztók jogi képviselőjeként tettem büntető feljelentést.

*A feljelentést a Fővárosi Nyomozó Főügyészség **7.Nyom.1083/2024.** sz. alatti, 2024.08.22. napján kelt határozatával visszautasította. A feljelentést a táblabírósági tárgyaláson tettem meg 2024.04.24. napján. Ebből következően a tárgyalási jegyzőkönyv közokiratisága is arra utal, hogy a feljelentést a perben eljáró jogi képviselőként tettem meg.*

Az ügyészi határozat indokolása a következő:

A feljelentő ezzel szemben az általa előadottakkal lényegében azt sérelmezi, hogy a hivatkozott perben eljáró bírók – állítottan jogellenesen, a felperes részére jogtalan hátrányokozási célzattal – mellőzték az uniós jog érvényesülését, vagyis döntéshozataluk során nem az általa elvártak szerint jártak el. A feljelentés ugyanakkor – a feljelentő feltételezésén túl – nem tartalmaz olyan körülményre vonatkozó adatot, tényt, amely az általa kifogásoltak szerint az eljáró bírók részéről hivatali kötelesség megszegésére, és ezzel összefüggésben jogtalan hátrány okozására vagy jogtalan előny szerzésére utalna, ami ezáltal felvetné a hivatali visszaélés bűntette megvalósulását. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy a feljelentő nem ért egyet az eljáró bírók által meghozott döntéssel, az általuk alkalmazott szabályozók körével, és emögött nevezettek jogtalan hátrányokozási szándékát, és ezzel a felperesekre nézve kedvezőtlen ráhatását feltételezi, bűncselekmény elkövetésének megvalósulását alátámasztó objektív adatok hiányában nem alapozhatja meg büntetőeljárás megindítását, és nem eredményezheti a hivatalos személyek büntetőjogi felelősségre vonását; a kifogásolt magatartás nem feleltethető meg a hivatali visszaélés bűntette törvényi tényállása szerinti kötelességszegő magatartásnak.

A leírtakat tekintetbe véve hangsúlyozni kell, hogy a Fővárosi Nyomozó Ügyészség nem gyakorol általános törvényességi felügyeletet a bíróságok felett, e szervek sérelmezett intézkedéseivel és döntéseivel szemben az alapügyben meghatározott jogorvoslattal lehet élni. A bíróság döntései egyéb módon joghatályosan nem támadhatók, és azokkal kapcsolatban a büntetőeljárások lefolytatására illetékes szervekhez történő bejelentések, feljelentések megtétele sem lehet felülvizsgálatra alkalmas eszköz.

A feljelentés azon okból került megtételre, mert a Fővárosi Ítélőtábla eljáró tanácsa eloldotta magát az uniós jog hatálya alól. Az eljáró 16.Gf. Tanács az ügyelosztási rend alapján a dr. Buglyó Gabriella bíró által vezetett tanács, mely kifejtette, hogy nem áll módjában a 93/13 irányelvet alkalmazni a fogyasztói szerződésre, mert nem tartozik az irányelv hatálya alá. Ennél fogva a feljelentés oka az, hogy a bírói tanács – beleértve az elsőfokon eljárót is – eloldotta magát az uniós jog hatálya alól. Mivel az alkalmazandó anyagi jog kérdése nem mérlegelés alá tartozó kérdés, így nem arról van szó, hogy az adott bíró miként értelmezi a jogot, vagy tényeket miként mérlegel, etc. Hanem az ügyben a jog értelmezése kizárt, hiszen arra az EUB bír kizárólagos hatáskörrel az EUMSz 267. cikk alapján.

Ha a bíró nem teheti meg, hogy:

- *ne alkalmazza az uniós jogot, ami az elsődleges anyagi jog,*
- *ne alkalmazza a 93/13 irányelv implementációját,*
- *értelmezze az uniós jogot, mert arra nincsen hatásköre,*
- *felülértelmezze az EUB ítéleteit, mert azok közvetlen anyagi jogi hatályát nem korlátozhatja,*
- *nem teheti félre a lojalitás elvét, ergo, ha aggálya merül fel az EUB ítélet alkalmazhatósága kapcsán, akkor ő köteles előzetes döntéshozatali kérelemmel fordulni az EUB felé, ám ezt szándékosan elmulasztja*

akkor ez a bíró olyan contra legem, önkényes magatartást tanúsít, mely már nem tartozik a bírói ítélkezési tevékenység körébe. A bíró az ilyen magatartással önként vonja ki magát a bírói tevékenysége körében őt megillető jogvédelem köréből is. (lásd AB IV/333/2016.)

A BKKB nevében az a dr. Matusik tamás járt el, aki az OBT elnöke volt, és fő szószólója a bírói fizetések emelésének, mint a bírói függetlenség záloga. Csakhogy a bíróság mit mond és mit tesz, az nem feltétlenül esik egybe:

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy dr. Marczingós László, a Veszprémi Ügyvédi Kamaránál jegyzett, aktív státuszú ügyvéd tett feljelentést hivatali visszaélés bűntette miatt, majd a Fővárosi Nyomozó Ügyészség feljelentést elutasító határozata ellen törvényes határidőn belül – mint Be. 817/C. § (1) bekezdése szerinti jogosult – önállóan, jogi képviselő nélkül terjesztett elő felülbírálati indítványt.

E körben a Központi Nyomozó Főügyészség NF.1432/2024/3-I. számú átiratában rögzítette, hogy álláspontjuk szerint dr. Marczingós László a Be. 10. § (1) bekezdés 7. pontja szerint jogi képviselőnek tekintendő, így felülbírálati indítványt terjeszthet elő.

A bíróság azonban nem osztotta a főügyészség ezen álláspontját figyelemmel arra, hogy a Be. 817/A. § (3) bekezdése kimondja, hogy a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt indult eljárás esetén kötelező jogi képviselő részvétele és a beadványok is csak jogi képviselőn keresztül nyújthatóak be joghatályosan. A Be. CV/A. Fejezete nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint mellőzhető a jogi képviselő közreműködése, ha a felülbírálati indítványt előterjesztő személy jogi

szakvizsgával rendelkezik – ahogy a korábbi büntetőeljárási törvény a pótmagánvádló kapcsán tartalmazott ilyen kitételt – vagy ügyvéd foglalkozású.

A jogszabályi rendelkezések ezen szigorú értelmezésére lehet következtetni a Be. pótmagánvádas eljáráshoz kapcsolódó rendelkezései és az ahhoz kapcsolódó indokolás alapján is, melyet az Alaptörvény 28. cikke alapján kell figyelembe venni a jogszabály céljának megállapítása során.

A Be. 788. § (1) bekezdése szerint a pótmagánvádas eljárásban a sértett jogi képviselete kötelező. A korábban hatályos büntetőeljárási kódex, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 56. § (4) bekezdése úgy fogalmazott e körben, hogy a pótmagánvádló ügyvédi képviselete kötelező, kivéve, ha a természetes személy pótmagánvádló jogi szakvizsgával rendelkezik. E tekintetben tehát a hatályos Be. eltérő szabályt tartalmaz, mivel elhagyta a jogi szakvizsgával rendelkező természetes személyre utaló kivételt. A Be. 788. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó jogalkotói indokolás külön kiemeli, hogy a pótmagánvádló jogi képviselete akkor is kötelező, ha a sértett jogi szakvizsgával rendelkezik.

Ez is azt mutatja, hogy a jogalkotó azon döntése, hogy a pótmagánvádló képviselete esetében nem iktatott be kivételt a jogi szakvizsgával rendelkező természetes személyre, tudatos és szándékos volt, és amennyiben bármilyen eltérést szándékozott volna szabályozni a kötelező jogi, illetve ügyvédi képviselettől, akkor azt a törvény szövegében is kifejezetten feltüntette volna.

A bíróság arra jutott, hogy a jogalkotói cél a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban is az volt, hogy mindenképp a Be. 817/C. § (1) bekezdése szerinti jogosulttól eltérő, az érdekeit külső szemmel képviselni képes, általa meghatalmazott, ügyvéd foglalkozású személy, azaz a jogi képviselő legyen kizárólag jogosult az indítványok megtételére. A jogi képviseletet előíró jogszabályi rendelkezés kötelező jellegű, az jogalkalmazói értelmezéssel nem rontható le, mivel az *contra legem* történne, azaz a törvény szövegével és a fentiek szerint feltárt céljával is szembe menne.

Ez kissé érthetetlen, mert a konkrét polgári perben ügyvédként, jogi képviselőként jártam el, és kizárt a Be. olyan értelmezése, hogy a sérelmet szenvedett fogyasztó jogi képviselője hatalmazzon meg más ügyvédet annak érdekében, hogy előterjesszen egy felülbírálati indítványt. Kérdés, ki a sértett? Ki minősül a sértett jogi képviselőjének? Ha a fogyasztó a sértett, akkor a jogi képviselője vagyok. Ha a fogyasztó nem sértett, akkor ki a sértett? Legalábbis dr. Matusik Tamás bíró szerint?

Az is érdekes polémia, hogy a perbeli felperes jogi képviselő szakvizsgával rendelkezik, vagy sem. Úgy tudtam, az ügyvédi, jogi képviseletet csak jogi szakvizsga mellett lehet ellátni. Hiszen az ügyvédi kamarák csak jogiszakvizsga letétele mellett veszik fel az ügyvédet tagjaik közé. Ha tehát az iratok szerint egy szakvizsgával rendelkező ügyvéd feljelentést tesz ügyfele képviseletében, akkor ő nem láthatja el a felülbírálati indítvány során a sértett képviseletét? És kinek kell külön megbízást adni egy harmadik személy ügyvédnek? A fogyasztónak, vagy az eljáró ügyvédnek?

Erről egy kicsit később...

B. BKKB 17.Bnyfi.7067/2024/3 – dr. Matusik Tamás bíró – 2024.10.30.

Az Esztergomi Járásbíróság előtti 11.P.21.105/2023. sz. alatti, N.K.H vs MBH Bank közötti ügyben a felperesi fogyasztó perbeli jogi képviseletét láttam el. A 2024.04.10. napján megtartott tárgyaláson kényszerültem kifejezni aggályomat a perbíróság rendszerszintű uniós jogtagadása miatt, hiszen a bíróság megfosztotta ügyfelemet a Chartában, a 93/13 irányelvben és más uniós jogszabályban biztosított jogaitól azért,

hogy a Kúria elvárásai szerint zárta ki a fogyasztói jogok érvényesítését és tagadta meg a hatékony jogvédelmet.

A Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség 2024.09.16. napján kelt határozatával tagadta meg a nyomozás elrendelését. Indokolása az alábbi:

Önmagában az a tény, hogy egy adott ügyben eljáró bíró az érintettnek nem tetsző és számára nem elfogadható, az érdekével ellentétes határozatot, döntést hoz, vagy intézkedést tesz, bűncselekmény megállapítására, így nyomozás elrendelésére nem ad alapot.

A hivatali kötelesség teljesítése során hozott határozat, döntés, tett intézkedés még abban az esetben sem alkalmas a Btk. Különös Részében meghatározott és büntetni rendelt bűncselekmény tényállásszerűségének megállapítására, ha az téves, tartalma nem az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő, vagy – esetlegesen – törvénysértő.

A hivatalos személy – így egy adott ügyben eljáró bíró – jogszerű eljárása egyes érintettekre nézve előnyös, másokra nézve hátrányos határozat, illetve intézkedés meghozatalához vezethet. A bíró ügyintézői, jogalkalmazói gyakorlatát – és az ennek keretében meghozott határozatokat, tett intézkedéseket – ha azt az érintett sérelmesnek tartja, az adott jogterületre irányadó szabályok szerint lehet kifogásolni, az ilyen irányú sérelem büntetőeljárás kezdeményezésével eredményesen nem reparálható.

Értjük? Ha egy bírósági szervezetet a diktatúra olyan állapotba hoz, hogy eleve tudott, az uniós jog érvényesítésére nincsen lehetőség, akkor a bírók ellen jogi értelemben fellépni nem lehet, hiszen arra ott van a kamu jogorvoslat. A Kúria eleve meghatározta, miért nem lehet alkalmazni az uniós jogot. Ezt a diktátumot letolta az alsóbb fokú bíróságokra, ám az első fokon eljáró bíró nem tette félre az irányelvet sértő határozatot, hanem önként behódolt neki.

Pedig az EUB a C- 379/21 végzésében leszögezte, az alsóbb fokú bíróságnak félre kell tennie az uniós joggal szembenálló határozatokat és joggyakorlatot. Az AB V/732/2019 határozata is emellett tette le voksát. Dr. Szabó Marcell alkotmánybíró akkori párhuzalos véleménye azóta az AB teljes gyakorlata.

Tehát, egyfelől nincsen olyan jog, mely akadályát képezné a bírók elleni büntetőeljárás lefolytatásának, másfelől az ügyészség összekeveri tudatlanságból, vagy szándékosan azon eseteket, amikor egy bizonyítási eljárás végén a bíró tévesen mérlegel, vagy egy jogértelmezést igénylő ügyben tévesen értelmez valami. Ugyanis jelen esetben nincsen bizonyítás, csak jogalkalmazás, mely során a magyar bírót nem illeti meg értelmezési lehetőség. Ha meg olyan jogalkalmazási gondja van, mely az uniós jog értelmezését igényli, arra ott van az előzetes döntéshozatali eljárás.

És láss csodát, az ügyet dr. Matusik Tamás bíró vette kézbe, aki visszautasította azt, mint a többi ügyet, mert valaki nem hatalmazott meg egy külön ügyvédet.

A 3. sorszám alatti visszautasító végzéssel szemben a bíróság jogorvoslatot nem adott, azonban az általános jogelvek alapján egy olyan határozattal szemben nem lehet elvonni a jogorvoslatot, mely nem a bíróság érdemi ügyben hozott határozatát érinti, hanem egy alaki, eljárásjogi jellegűt, mely kizárja az ügy érdemi megítélését.

Ezért fellebbezést terjesztettem elő a jogfosztó határozattal szemben. előadtam, hogy:

Az eljáró bíró, dr. Matusik Tamás nem egy átlagos bíró, hanem egyfelől csoportvezető, másfelől az OBT elnöke volt, így nyilatkozott egy alkalommal:

„Definícióként ki kell mondani, hogy a végrehajtó hatalomnak nem lehet befolyása a független igazságszolgáltatásra.”

*„Az pedig európai sztenderd, hogy **a bíró a saját függetlenségét megvédheti**, sőt meg is kell védenie, ha sérelem éri. Arról is vannak nemzetközi ajánlások, hogy az igazságszolgáltatási rendszerről véleményt fogalmazhat meg. Egyébként még a Baka András-ügy is erről szólt, ami a strasbourgi bíróságon végződött, hiszen azért távolították el hivatalából a Legfelsőbb Bíróság elnökét, mert véleményt nyilvánított az akkori igazságügyi reformról, ami az Alaptörvénnyel lépett életbe."*

Fentiekből kiindulva azt kell feltételeznem, az eljáró bíró döntésekor nem állt olyan hatás alatt, mely befolyásolta volna döntésében. Csakhogy a feltételezés korántsem tény. Pláne akkor, amikor a magyar bírói kar tagjai folyamatosan szóvá teszik, hogy egzisztenciális kiszolgáltatottságuk korlátozza, elveszi pártatlanságukat és függetlenségüket.

Tehát, alappal vetem fel, hogy a BKKB nem minősül olyan pártatlan és független bíróságnak, mely az uniós jog értelmében „bíróságnak" minősül. Ha ez azonban így van, akkor határozatához jogi hatály nem kötődik. Az, hogy a bíróság Charta 47. cikk, EUSZ 19. cikk (1) bekezdés második albekezdése és az EUMSz 267. cikke alapján pártatlan és független bíróságnak minősül-e, az uniós jog alapján és kizárólagosan az EUB által megítélhető.

Miként azt majd részletesebben elemzem, az, hogy a tagállami jogszabályok által létrehozott szervezet az uniós jog alapján is bíróságnak minősül, egy vélelem, mely megdönthető. A vélelem megdöntésére az alapügyben kell lehetőséget adni.

1) Az eljáró bíróság nem ad jogorvoslati lehetőséget, ám a bíróság hatáskör nélkül járt el az ügyben – uniós jog értelemzése – így aggályos, hogy az uniós jog értelmében egyfelől nem is minősül bíróságnak, másfelől az ügy érdemében nem hozott határozatot, így érdemi határozat hiányában nem is lehet szó olyan bírósági határozatról, mellyel szemben nem lehet jogorvoslatnak helye.

2) A bíróság köteles lett volna előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni, az uniós joggal szembenálló nemzeti jogot félretenni, így a felülbírálati indítványt érdemben kellett volna elbírálnia.

3) Az érdemi elbírálást korlátozó bírói intézkedés uniós jogot sért, melyet úgy kell tekinteni, annak nincsen jogi hatálya. Ebből eredően a bíróság nem járt el a felülbírálati indítvány érdemében, így a bíróság mulasztása kapcsán jogorvoslatnak van helye.

4) Az uniós jog kizárja azt, hogy a jogaiban sértett személy ne vehessen igénybe bírói utat. Az indítvány formai okokból való visszautasítása ezt a jogelvet sérti.

5) A fogyasztót uniós joggal ellentétesen kötelezi a bíróság jogi képviseletének megkettőzésére, amit elfogadhatatlan. Ezzel együtt iratellenes a határozat abban a tekintetben, hogy az eljáró ügyvéd nem jogi képviselő.

Természetesen a BKKB nem vette figyelembe a beadványt.

C. BKKB 17.Bnyfi.7068/2024/3 – dr. Matusik Tamás bíró – 2024.10.31.

2024. június 17. napján a perbeli felperes, azaz fogyasztó képviselőjeként írásban feljelentéssel éltem a PKKB előtti eljárásban. A Fővárosi Nyomozó Főügyészség 7.Nyom.1061/2024. alatti levelében arról tájékoztatott (2024.07.15.), hogy az ügyész nem látott semmilyen bűnt, így nem indít nyomozást.

Az ügyésznek egy jogorvoslatot biztosító, formálisan tagolt, indokolással ellátott határozatot kellett volna hozni, ami elmaradt. Ráadásul a mai napig azt sem tudom, hogy mely felek közötti jogvitában megtett feljelentést érinti az ügyészi levél.

Mivel 2024.06.17. napján csak olyan ügyekben tettem írásban feljelentést, melyek konkrét polgári perekben megvalósult bírói hivatali visszaélés megalapozott gyanúját veti fel, itt is egyértelműen igazolt, nem magánszemélyként jártam el, hanem a sérelmet szenvedett fogyasztók jogi képviselőjeként.

Mivel az eljáró ügyész nem büntetőeljárás keretén belül tette meg intézkedését, így hivatali visszaélés megalapozott gyanúja miatt feljelentést tettem.

*Az eljáró ügyész, dr. T.K., mulasztása kapcsán tett feljelentésemet a Fővárosi Nyomozó Főügyészség 7.Nyom.1101/2024. sz. alatti, 2024.08.22. én kelt határozatával elutasította. A határozatot az a dr. Sz.Á alezredes, főügyészségi katonai ügyész hozta meg, aki ugyanaznap, ugyanazon indokolással a **7.Nyom.1083/2024** alatti ügyben tagadta meg a nyomozás elrendelését.*

A határozat indokolása az alábbi kivétellel, szó szerint egyezett meg a másik határozatéval:

A leírtakat tekintetbe véve hangsúlyozni kell, hogy a Fővárosi Nyomozó Ügyészség nem gyakorol általános törvényességi felügyeletet az ügyészségek felett, e szervek sérelmezett intézkedéseivel és döntéseivel szemben az alapügyben meghatározott jogorvoslattal lehet élni. Az ügyészség döntései egyéb módon joghatályosan nem támadhatók, és azokkal kapcsolatban a büntetőeljárások lefolytatására illetékes szervekhez történő bejelentések, feljelentések megtétele sem lehet felülvizsgálatra alkalmas eszköz.

Probléma nyilvánvalóan az, hogy a Fővárosi Nyomozó Ügyészség ügyésze tagadta meg a Be. szerinti eljárást, és nála merült fel a kötelezettségszegés. Erre ugyanazon ügyészi szerv másik ügyésze vizsgálta le a kollégája vélt vagy valós vétkét, és tagadta meg a nyomozást. Majd volt mersze leírni, hogy nem gyakorol jogorvoslatot. De kérem, itt ez az „alapügy"! Az alezredes a két határozatban kicserélt a szavakat és azokat logikailag is értelmüket vesztették. De ez nem volt gond – nekik.

A felülbírálati indítványom újra dr. Matusik Tamás bíró elé került, aki ugyanazon, szó szerint megegyezően visszautasította a jogorvoslati kérelmet – melyet ugye a sértett fogyasztó jogi képviselőjeként tettem meg.

D. Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség 2.Nyom.1041/2024 – 2024.12.03.

Az Esztergomi Járásbíróság előtti 11.P.21.105/2023. és 23.P.20.567/2023. ügyekben úgyszintén a fogyasztók képviseletét láttam el. Az ügyészi határozat is rögzíti e tényt.

Az ügyészség ehhez a feljelentéshez egyesített a PKKB előtt folyamatban lévő számos más ügyet, melyben szintén a fogyasztók jogi képviseletét láttam el.

A feljelentések különböző okból születtek meg, ám az ügyészség nem értékelte azokat, így a szokásos sablon indokolással tagadta meg a nyomozást.

Önmagában az a tény, hogy egy adott ügyekben eljáró bírók, valamint a feljelentések alapján eljáró ügyészek az érintettnek nem tetsző és számára nem elfogadható, az érdekével ellentétes határozatot, döntést hoznak, vagy intézkedést tesznek, bűncselekményre utaló adat megállapítására, így nyomozás elrendelésére nem ad alapot. Ez igaz akkor is, ha az eljáró bíróság döntéséről utóbb bebizonyosodik, hogy jogszabállyal ellentétes, tekintve, hogy az ekként meghozott esetlegesen hibás döntéssel okozott hátrány – kifejezett célzatra utaló adat hiányában - a magatartásának eredménye és nem célja.

A hivatalos személy – így egy adott ügyben eljáró bíró, illetve ügyész – jogszerű eljárása egyes érintettekre nézve előnyös, másokra nézve hátrányos határozat, illetve intézkedés meghozatalához vezethet. Ha az érintett a bíró ügyintézői, jogalkalmazói gyakorlatát – és az ennek keretében meghozott határozatokat, tett intézkedéseket – sérelmesnek tartja, az adott jogterületre irányadó szabályok szerint lehet kifogásolni, az ilyen irányú sérelem büntetőeljárás kezdeményezésével eredményesen nem reparálható. A bíróság határozatai ellen egyebekben – az arra jogosult – a szükséges törvényi feltételek fennállta esetén rendes vagy rendkívüli jogorvoslattal élhet. A feljelentés azonban nem a jogorvoslat eszköze.

A felülbírálati indítványt előterjesztettem ám megkímélt attól az eljáró ügyész, hogy azt felterjessze, ugyanis ezt írta:

A Be. 817/A. § (2) bekezdése alapján a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban a Be. rendelkezéseit a CV/A. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Be. 817/A. § (3) bekezdés alapján a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban a felülbírálati indítványt előterjesztő személy jogi képviselete kötelező. A felülbírálati indítványt előterjesztő személy az írásbeli bejelentését, észrevételét és indítványát a jogi képviselője útján nyújthatja be.

Ön, mint a Veszprémi Ügyvédi Kamaránál jegyzett, aktív státuszú ügyvéd tett feljelentést hivatali visszaélés bűntette miatt, majd a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség feljelentést elutasító határozata ellen törvényes határidőn belül – mint Be. 817/C. § (1) bekezdése szerinti jogosult – önállóan, jogi képviselő nélkül terjesztett elő felülbírálati indítványt.

Azaz, az ügyészség már leblokkolta a felülbírálati lehetőséget annak ellenére, saját maga állapította meg, hogy a feljelentés megtételes során eleve jogi képviselőként jártam el.

Panaszomra végül ezt közölte:

Hivatkozott beadványszámon 2024. december 16. napján a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészségnek elektronikus úton megküldött tájékoztatás és állásfoglalás kérésére az alábbi tájékoztatást adom.

Feljelentése elutasítása tárgyában benyújtott felülbírálati indítványa (EPAPIR 20241022) formai hiányosságaival kapcsolatban – a jogszabályi rendelkezések megjelölése mellett – 2024. december 03. napján részletes tájékoztatást adtunk, mely tájékoztatásunkkal megegyezően a más ügyben benyújtott és a bíróságnak megküldött felülbírálati indítványáról a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.Bnyfi.7068/2024/3. számon hozott végzésével döntött, és ugyanezen formai hiányosságok miatt az elutasítás mellett felülbírálati indítványát érdemi elbírálásra alkalmatlannak minősítette. A bíróság végzésében kifejtett indokololása szintén tartalmazza a Be. 817/A.§-ának (3) bekezdése előírására vonatkozó, jogi álláspontot.

Ön, mint a polgári perben ügyvédként meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselő – a saját elhatározásából, saját nevében tett feljelentést a polgári perben eljáró bíró(k) személyét, illetve a bíróság szervezetrendszerét érintően, így Ön a büntetőeljárásban nem mint segítő vagy meghatalmazott jogi képviselő, hanem a Be. 58. §.-ának (2) bekezdés a) pontja alapján, mint egyéb érdekelt (feljelentő) járt el személyesen és nem az Ön által képviselt peres fél meghatalmazása alapján, az ő képviseletében, így az Ön mint feljelentő által előterjesztett felülbírálati indítvány – jogi képviselő hiányában – nem felel meg a Be. 817/A.§-ának (3) bekezdésében meghatározott és a hivatkozott bírói végzésben is kifejtett – a felülbírálati indítványt előterjesztő személyére vonatkozó – formai előírásoknak, így azt a Központi Nyomozó Főügyészség nem továbbította a bíróságnak.

Azaz, az eljáró ügyész közölte velem, én bizony „saját elhatározásomból" jártam el, így nem vagyok az ügyben eljáró jogi képviselő.

E. Központi Nyomozó Főgyészség NF.941/2024/9 – 2024.12.20.

Az PKKB előtt 37.P.301.866/2023. sz. alatti ügyben (Á.A. vs MBH Bank) úgyszintén a fogyasztók képviseletét láttam el.

A nyomozás elutasításának indokolása pontosan ugyanaz a szokásos mantra. A bírónak nincsen semmilyen felelőssége azon magatartásokért, melyet bíróként követ el.

A Fővárosi Nyomozó Ügyészség 7.Nyom.839/2024. sz. alatti nyomozást elutasító feljelentése miatt emelt felülbírálati indítványra adott válasz a következő:

A hivatali visszaélés bűntette miatt tett, majd a Fővárosi Nyomozó Ügyészség 7.Nyom.839/2024. számon elutasított feljelentése tárgyában előterjesztett felülbírálati indítvánnyal összefüggésben tájékoztatom, hogy azt – mivel az nem felel meg a Be. 817/A.§-ának (3) bekezdése előírásainak – nem továbbítottam a Budai Központi Kerületi Bírósághoz. A Be. 817/A. §-ának (2) bekezdése alapján a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásban a Be. rendelkezéseit a CV/A. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Be. 817/A. §-ának (3) bekezdés alapján az e Fejezetben megjelölt bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásban a felülbírálati indítványt előterjesztő személy jogi képviselete kötelező. A felülbírálati indítványt előterjesztő személy az írásbeli bejelentését, észrevételét és indítványát a jogi képviselője útján nyújthatja be.

Az ügyben Ön ügyvédként tett feljelentést hivatali visszaélés bűntette miatt, majd a Budapesti Regionális Nyomozó Ügyészség feljelentést elutasító határozata ellen törvényes határidőn belül – mint Be. 817/C. §-ának (1) bekezdése szerinti jogosult – önállóan, jogi képviselő nélkül terjesztett elő felülbírálati indítványt.

A Be. CV/A. Fejezete nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint mellőzhető lenne a jogi képviselő közreműködése, ha a felülbírálati indítványt előterjesztő személy jogi szakvizsgával rendelkezik vagy ügyvéd foglalkozású, és az e körben kialakult bírói gyakorlat szerint is az eljárásban kötelezően részt vevő ezen személy hiányában a Be. 817/C. § (1) bekezdése szerint jogosult nem képes joghatályos felülbírálati indítványt előterjeszteni, így a jogi képviselő hiányában, vagy nem a jogi képviselő útján benyújtott beadvány alaki hiányosságban szenved, nem felel meg a jogszabály kötelező rendelkezésének, tehát joghatás kiváltására alkalmatlan, ezért beadványa nem került továbbításra az annak elbírálására illetékes bíróságnak.

Úgy tűnik, idehaza így sikerült megoldani a kondicionalitási kérdéseket.

Az azonban felettébb aggályos, hogy dr. Matusik Tamás bíró elképzelésével fedik le magukat az ügyészségek, és már fel se terjesztenek semmit.

Tehát a BKKB bírója azt várja el, hogy

a) A fogyasztó fizessen meg egy ügyvédet a polgári perben, hogy jogait képviselje. A magyar bíróságok azonban keresztbe fekszenek az uniós jognak, így a jogérvényesítés vagy kizárt, vagy az út göröngyös, így a felmerülő ügyvédi díjak meghaladják a fogyasztó anyagi lehetőséget.
b) Ha az ügyvéd tesz egy feljelentést, akkor a fogyasztó fizessen.
c) Ha az ügyészség nem nyomoz, akkor a fogyasztó fogadjon fel egy másik ügyvédet is, mert az az ügyvéd, aki a jogi képviselő, az nem lehet jogi képviselő, mert dr. Matusik bíró úr ezt találta ki.

Ez az egész komolytalan, és most az alábbival kell szembenézni: a Be. módosítása nem felel meg az irányelv elvárásainak, akkor az irányelv közvetlenül hat. Ha erre nincsen

lehetőség, akkor a Be. rendelkezését azért kellett volna félretenni, mert a jogvédelem szintjét csökkenti.

A bíróságnak kötelessége volt előzetes döntéshozatali indítványt előterjesztenie, de nem tette, mert vagy chilling effect alatt állt, vagy meggyőződése az uniós jog korlátozása.

Egyik sem elfogadható.

A többi hasonló ügyészségi határozatot már nem elemzem, mert azok tartalma megegyező.

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.
Telefon/fax: 06(30)500-4662
E-mail: office@drmarczingos.hu
www.drmarczingos.hu